

**Türkiyə KİV-ləri:
Qafqazda,
Xəzər sahilində
ulduza çevrilən bir
ölkəni izləyəcəyik və
qürur duyacağıq**

Bax 4

**"Radikal müxalifət
seçkilərin
"nəticələrinə
etiraz" bəhanəsi
ilə qarşıdurma
yaratmağa çalışır"**

Bax 4

**"Ermənistan
XİN-in son
bəyanatı iki ölkə
əhalisinin sülhə
hazırlanması fikri ilə
tam ziddir"**

Bax 6

İlham Əliyev

**"SƏS" qəzeti mənim
üçün ən əziz qəzetdir**

SƏS

QOY ƏDALƏT ZƏFƏR ÇALSIN!

Qəzet 1991-ci il yanvarın 11-dən çıxır

№ 029 (5994) 13 fevral 2020-ci il. Qiyməti 40 qəpik

"Əlinçə" Azərbaycan Xeyriyyə Cəmiyyətinin orqanı.

Regionların inkişafı dövlətin diqqət mərkəzindədir

*Prezident İlham Əliyev
Kürdəmir rayonuna
səfər edib*

Bax 2

**Bax 6 "Azərbaycan dövlət
idarəçiliyində epoxal
dəyişikliklərin şahidi olduq"**

"Parlament seçkiləri Azərbaycanın ümumi siyasi sistemində daha bir inkişaf səhifəsidir". SİA xəbər verir ki, bunu Azərbaycan Respublikası Prezidentinin köməkçisi-Prezident Administrasiyasının Xarici siyasət məsələləri şöbəsinin müdiri Hikmət Hacıyev ABŞ-ın "John Batchelor Show" radioverilişinə müsahibəsində de-

**İbrahim Tatlısəsin
qızı: "Atam
oturduğu yerdən
pul qazandırır"**

İbrahim Tatlısəsin qızı Dilan Çıtək Atəşhirdə sevgilisi Levent Dörterin konsertində səhnəyə çıxıb. "Milliyet" xəbər verir ki, səhnədə atası İbrahim Tatlısəsin "Bir ayrılık şarkısı" və "Haydi söyle" mahnılarını öz üslubunda səsləndirən Çıtək dinləyicilər tərəfindən rəğbətlə qarşılanıb...

Bax 16

**Bax 6 Azərbaycan əhalisinin sayı
10 milyon 67 min 108 nəfərə çatıb**

Ötən il ölkə əhalisinin sayı 85 min 651 nəfər və ya 0,9 faiz artaraq 2020-ci il yanvar ayının 1-i vəziyyətinə 10 milyon 67 min 108 nəfərə çatıb. Əhalinin 52,8 faizini şəhər, 47,2 faizini kənd sakinləri, 49,9 faizini kişilər, 50,1 faizini isə qadınlar təşkil edir. Bu barədə Dövlət Statistika Komitəsi məlumat yayıb.

**Bakıdan Salonikiyə
birbaşa aviareys açılacaq**

Bakıdan Salonikiyə birbaşa aviareys açılacaq. AZƏRTAC Yunanistan KİV-lərinə istinadla xəbər verir ki, "Mouzenidis Group"-a məxsus "Ellinair" hava yolları cari ilin yay aylarında...

Bax 4

**Erməni əsgəri
Qarabağda intihar edib**

Azərbaycanın işğal edilmiş yaşayış məntəqələrində yerləşdirilən Ermənistan silahlı qüvvələrinin bölmələrində baş verən nizamnamədən kənar davranış nəticəsində daha bir əsgər özünə qəsd edib.

Bax 10

**"MSK-nın qarşısında
keçirilən aksiya
təxribata cəhd idi"**

Bax 14

**Asayiş keşikçilərini
qınamaqdansa,
qanunlarımızın
aliliyinə hörmət
etmək lazımdır**

Bax 10

**Bəhruz Quliyev:
Azərbaycan xalqı
öz seçimini edib**

Bax 10

Regionların inkişafı dövlətin diqqət mərkəzindədir

Prezident İlham Əliyev Kürdəmir rayonuna səfər edib

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev fevralın 12-də Kürdəmir rayonuna səfərə gəlib. AZƏRTAC xəbər verir ki, dövlətimizin başçısı əvvəlcə Kürdəmir şəhərindəki Heydər Əliyev Parkında Ümummilli Liderin abidəsini ziyarət etdi, önünə gül dəstəsi qoyub. Kürdəmir Rayon İcra Hakimiyyətinin başçısı Ceyhun Cəfərov rayonda görülən işlər barədə Prezident İlham Əliyevə məlumat verir.

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev fevralın 12-də Kürdəmir rayonuna səfəri çərçivəsində Pirili-Muradxan-Sor-Sor avtomobil yolunun yenidənqurmadan sonra açılışında iştirak edib. AZƏRTAC xəbər verir ki, görülən işlər barədə dövlət başçısına məlumat verən Azərbaycan Avtomobil Yolları Dövlət Agentliyinin İdarə Heyətinin sədri Saleh Məmmədov bildirib ki, Pirili-Muradxan-Sor-Sor yolu öz başlanğıcını 2 nömrəli Bakı-Kürdəmir-Yevlax avtomobil yolundan götürür və respublika əhəmiyyətli Ağsu-Kürdəmir-İmişli yoluna birləşir:

- Cənab Prezident, Sizin sərəncamlarınıza əsasən son dövrlərdə Kürdəmir rayonunda investisiya xərcləri hesabına 3 yol layihəsi icra olunub. Həmin layihələrdən birincisi, Pirili-Muradxan-Sor-Sor yoludur ki, 33 kilometrdir. Öz başlanğıcını 2 nömrəli Bakı-Kürdəmir-Yevlax avtomobil yolundan götürür və respublika əhəmiyyətli Ağsu-

Kürdəmir-İmişli yoluna birləşir. İmişli yolunun 184-cü kilometrindən başlayır və 29 kilometr davam edir, 4 kilometr isə Muradxanlı kəndinə gedən qoldur. Yol 4-cü texniki dərəcəyə aiddir. Əvvəllər ona heç yol demək olmazdı, torpaq yol idi. İndi 12 santimetr qalınlığında gözəl asfalt örtüklü yoldur. Bu, 6 yaşayış məntəqəsinin 7 min əhalisinin yol şəraitinin yaxşılaşması deməkdir. Bu fotosəkillərdə yolun əvvəlki vəziyyəti əks olunub. Bu yol şumlu tarlalardan keçirdi. Bu da eynilə həmin yerlərdə çəkilmis bugünkü yoldur.

İkinci yol layihəmiz 37 kilometr uzunluğunda Karrar-Böyük Kəngərli yolu olub. Bu yol 7 yaşayış məntəqəsinin 6 min əhalisinə xidmət edir. Bu da 70-80 il torpaq yol olub, nə asfalt, nə də çınqıl örtüyü olmayıb. Ötən əsrin 60-cı illərində tikilmiş körpünü də bərpa etmişik.

Üçüncü yol isə Kürdəmiri Ağsu yolu ilə birləşdirir. Bu yol 8 min nəfərin yaşadığı 7 yaşayış məntəqəsinə xidmət göstərir.

Növbəti yol isə başlanğıcını Bakı-Ələt magistralının 197-ci kilometrliyindən götürən Qarasu-Şiləyan yoludur. Uzunluğu 14 kilometr

olan bu yol da Sizin 2019-cu ildə imzaladığınız Sərəncam əsasında tikilib. Bu yolun cəmi 2 kilometrlik hissəsi soyuq asfalt örtüklü olub. İndi asfalt örtüyünün qalınlığı 12 santimetr olan yol çəkilib və 8 min əhaliyə xidmət edir.

Prezident İlham Əliyev: Kürdəmir rayonunda yolların təmiri ilə bağlı işlər aparılıb, amma hələ də təqribən yolların 50 faizinin vəziyyəti yaxşı deyil. Biz gərək onları da düzəldək. Qalan yarısını da gərək yaxın bir neçə il ərzində başa çatdıraq.

Saleh Məmmədov: Bu il də Sə-

rəncaminiz var, cənab Prezident. Kürdəmirde 18 kilometr uzunluğunda yolun tikintisinə artıq başlanılıb. Sərəncamlarda həmin yolların tikintisinin 2023-cü ilə qədər başa çatdırılması nəzərdə tutulub.

Prezident İlham Əliyev: Bu rayonda, ümumiyyətlə, yol infrastrukturunu çox bərbad vəziyyətdədir. Çünki indi Azərbaycanda belə torpaq yollara nadir hallarda rast gəlinir.

Rayon icra hakimiyyətinin başçısı Ceyhun Cəfərov: Cənab Prezident, təkcə 2019-cu ildə 88,2 kilometr kənd yolları asfaltlanıb.

Saleh Məmmədov: Onun 80 kilometri investisiya xərcləri hesabına, 8 kilometri isə məqsədli büdcə vəsaiti hesabına.

Prezident İlham Əliyev: Regional inkişaf proqramında da bu, nəzərdə tutulub. Ona görə dördüncü proqram başa çatanda bir dəne də təmirsiz yol qalmamalıdır.

X X X

Sonra dövlətimizin başçısı yolun rəmzi açılışını bildiren lenti kəsdi.

Sonda xatirə şəkləri çəkdirildi. Qeyd edək ki, yeni yol üzərində yol nişanları və göstərici lövhələr, signal dirəkləri və avtobus dayanacaqları quraşdırılıb, yol-cizgi xətləri çəkilib. Avtomobil yolunun tikintisi 3 yaşayış məntəqəsinin rayon mərkəzi ilə nəqliyyat əlaqəsinin yaxşılaşdırılmasında mühüm rol oynayacaq.

Fevralın 12-də Kürdəmir rayonunun Karrar qəsəbəsində "Qlobal Aqro" Məhdud Məsuliyyətli Cəmiyyətinin aqroparkının açılışı olub. AZƏRTAC xəbər verir ki, Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev açılışda iştirak edib.

Qeyd edək ki, Azərbaycanda sahibkarlığın inkişafı istiqamətində həyata keçirilən tədbirlər, icra olunan dövlət proqramları ölkəmizin sosial-iqtisadi inkişafının dinamikliyini göstərən amillərdəndir. Bu gün Azərbaycanda sahibkarlar dövlət tərəfindən həm mənəvi, həm siyasi, həm də iqtisadi dəstək alırlar. Bölgələrdə yeni zavod, fabriklər və digər istehsal müəssisələrinin fəaliyyətə başlaması işsizlik problemini aradan qaldırmaqla yanaşı, regionların malik olduğu potensialdan səmərəli istifadə mexanizmlərini də üzə çıxır. Hazırda respublikanın 33 rayonu üzrə 262 min hektar ərazidə ümumi dəyəri 2,4 milyard manat olan 51 aqropark və iri fermer təsərrüfatının yaradılması üzrə işlər sürətlə davam etdirilir. 153 min hektar ərazidə ümumi dəyəri 1,1 milyard manat dövlət dəstəyi göstərilmiş 33 aqropark və iri fermer təsərrüfatı birinci mərhələ üzrə fəaliyyətə başlayıb və 109 min hektar ərazidə ümumi dəyəri 1,3 milyard manat dövlət dəstəyi göstərilmiş 18 aqropark və iri fermer təsərrüfatında layihələndirmə və ya tikinti-quraşdırma işləri aparılır. Bu aqropark və iri fermer təsərrüfatlarından 16-sı 2019-cu ildə fəaliyyətə başlayıb.

Ardı Səh. 6

Regionların inkişafı dövlətin diqqət mərkəzindədir

Prezident İlham Əliyev Kürdəmir rayonuna səfər edib

dı.

Dövlətimizin başçısına istehsal olunacaq məhsulların nümunələri təqdim edildi. Məlumat verildi ki, "Qlobal Aqro" MMC-nin rayonun Karrar qəsəbəsi və Pirili kəndi ərazisində yerləşən aqroparkı iki min hektar sahəni əhatə edir. Ümumi dəyəri 30 milyon manat olan müəssisənin yaradılmasına 1 milyon manat güzəştli kredit verilib, 8,1 milyon manat dövlət əsaslı vəsaiti qoyulub. O cümlədən ərazidə aparılan meliorasiya işlərinə 7,9 milyon manat, elektrik və qaz təminatının hər birinə 100 min manat vəsait sərf olunub, 600 min manat vəsaitə qənaət edilib. Müəssisədə ölkəmizlə yanaşı, Türkiyə və Belçika şirkətlərinin istehsalı olan ən müasir avadanlıqlar quraşdırılıb. İndiyədək 60 hektar sahənin suvarılması üçün tamburlu suvarma qurğusu, 27 ədəd texnika və aqreqat alınıb. Aqroparkda 18 min tonluq saxlama anbarı və gücü saatda 10 ton olan toxum çeşidləmə - qablaşdırma sahəsi, ofis və laboratoriya binaları, texnika üçün talvar tikilib. Keçən il 942 hektarda arpa, 128 hektarda buğda, 30 hektarda bostan bitkiləri ekilib. Hələlik burada 17 nəfər işlə təmin olunub və yaxın vaxtlarda 60-dan çox iş yerinin yaradılması nəzərdə tutulur.

Əvvəli-Səh-2

Aqropark və iri fermer təsərrüfatlarına dövlət dəstəyi tədbirləri çərçivəsində 535 milyon manat, o cümlədən zəruri infrastruktur işlərinə 339 milyon manat dövlət əsaslı vəsaiti qoyulub və ümumi dəyəri 780 milyon manat olan 27 aqropark və iri fermer təsərrüfatının yaradılmasına 196 milyon manat dövlətin güzəştli kreditləri ayrılıb. Bununla yanaşı, 23 aqropark və iri fermer təsərrüfatı üzrə ümumi dəyəri 759 milyon manat olan 45 layihəyə investisiya təşviqi sənədi verilib, 25 milyon manatdan çox vəsaitə qəna-

Prezident İlham Əliyev müəssisənin imkanlarından səmərəli istifadə edilməsi ilə bağlı tapşırıqlarını verdi.

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev fevralın 12-də Kürdəmirdə "ASAN xidmət" mərkəzinin açılışında iştirak edib. AZƏRTAC xəbər verir ki, dövlətimizin

Rəsmi xronika

Prezident İlham Əliyev 2015-ci il 24 noyabr tarixli "Azərbaycan Respublikası Hökuməti ilə Aviasiya və Hava Məkanından İstifadə üzrə Səlahiyyətli Nümayəndələrin Dövlətlərarası Şurası arasında Dövlətlərarası Şuranın Azərbaycan Respublikasında saxlanılması üçün maliyyə yardımı göstərilməsi haqqında Protokol"da dəyişikliklər edilməsi barədə Protokolu təsdiq edilməsi haqqında Fərman imzalayıb.

Prezident İlham Əliyev "Azərbaycan Respublikasında arxiv işinin inkişafına dair 2020-2025-ci illər üçün Dövlət Proqramı"nın təsdiq edilməsi haqqında Sərəncam imzalayıb.

Prezident İlham Əliyev Azad Novruzovun Naxçıvan Müəllimlər İnstitutunun rektoru təyin edilməsi haqqında Sərəncam imzalayıb. Sərəncamda qeyd edilir ki, Azad Sevincik oğlu Novruzov Naxçıvan Müəllimlər İnstitutunun rektoru təyin edilsin.

Prezident İlham Əliyev Kürdəmir şəhərində 8 nömrəli körpələr evi-uşaq bağçası üçün yeni binanın tikintisi və şəhər infrastrukturunun yeniləşdirilməsi ilə bağlı tədbirlər haqqında Sərəncam imzalayıb.

ət olunub. Ölkəmizdə yeni yaradılan aqroparklardan biri də "Qlobal Aqro" MMC-nin aqroparkıdır.

Müəssisənin rəhbəri Ramazan Mirzəyev dövlətimizin başçısına aqroparkın fəaliyyət istiqamətləri barədə məlumat verdi. Prezident İlham Əliyev müəssisəni işə sal-

zın başçısı mərkəzin açılışını bildirən düyməni basdı. Prezidentin köməkçisi - Prezident Administrasiyasının Hüquq mühafizə orqanları ilə iş şöbəsinin müdiri Fuad Ələsgərov və Prezident yanında Vətəndaşlara Xidmət və Sosial İnnovasiyalar üzrə Dövlət Agentliyinin sədri Ulvi Mehdiyev mərkəz barədə dövlətimizin başçısına məlumat verdilər.

Sonra Prezident İlham Əliyev ASAN könüllüləri ilə görüşüb. Dövlətimizin başçısı görüşdə çıxış edib.

Dünən həmçinin "Azərxaçça" Açıq Səhmdar Cəmiyyətinin Kürdəmir filialının açılışı olub. Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev filialın açılışında iştirak edib. "Azərxaçça" ASC-nin İdarə Heyətinin sədri Vidadi Muradov dövlətimizin başçısına müəssisədə yaradılan şərait barədə məlumat verib. Prezident İlham Əliyev filialda işləyən xalçaçılarla görüşüb. Sonra dövlətimizin başçısı müəssisədə toxunan xalçanı kəsib. Sonda xatirə şəkl çəkdirildi.

“Radikal müxalifət seçkilərin “nəticələrinə etiraz” bəhanəsi ilə qarşıdurma yaratmağa çalışır”

“Milli Məclisə keçirilən növbədənənar seçkilərinin ilk nəticələri elan olunduqdan sonra etiraz edilməli ilk və başlıca həqiqət bu nəticələrin Prezident İlham Əliyevin və onun rəhbərlik etdiyi Yeni Azərbaycan Partiyasının növbəti parlaq qələbəsinin ifadəsi olmasındadır”. SİA-nın verdiyi məlumata görə, bu fikirləri Baş Nazirin müavini, Yeni Azərbaycan Partiyasının sədr müavini - icra katibi Əli Əhmədov “Facebook” səhifəsində yazıb.

O qeyd edib ki, ilkin nəticələrə görə partiyamızın namizədləri 72 dairədə səs çoxluğu qazanıb: “Bu, 2015-ci ildə keçirilən seçkilərdə partiyamızın qazandığı deputat yerlərindən çoxdur. Milli Məclisdə Yeni Azərbaycan Partiyasını təmsil etmək hüququnu qazananların 13-ü qadın, 5-i 35 yaşa qədər olanlardır, 24 nəfər ilk dəfə parlament seçkilərində iştirak edib. Milli Məclisə növbədənənar seçkilərdə Yeni Azərbaycan Partiyasının inamlı qələbəsi hər şeydən əvvəl Prezident İlham Əliyevin yüksək nüfuzuna, onun həyata keçirdiyi siyasət sayəsində iqtisadiyyatda, xalqın rifahının yaxşılaşdırılmasında, ölkəmizin beynəlxalq mövqeyinin güclənməsində əldə edilən möhtəşəm irəliləyişlərə, sabitlik, əmin-amanlıq və təhlükəsizlik kimi fundamental dəyərlərə, habelə genişmiqyaslı islahatlar konsepsiyasına əsaslanır. Seçkilərdə partiyamızın qələbəsi, eyni zamanda Azərbaycanda İlham Əliyev tərəfindən uğurla həyata keçirilən islahatlar siyasətini insanların yüksək qiymətləndirməsi kimi də qəbul olunmalıdır”.

Ə.Əhmədov Azərbaycanın Birinci vitse-prezidenti Mehriban Əliyevanın ölkənin inkişafına verdiyi töhfələri YAP-ın möhtəşəm qələbəsində xüsusi yeri olduğunu vurğulayıb: “Yeni Azərbaycan Partiyasının növbəti möhtəşəm qələbəsi əslində xalqın mütəlakəksəriyyətinin Prezident İlham Əliyevə, onun siyasətinə dərin inamının daha bir ifadəsidir. Xalqın dəstəyi ilə həmişə qələbələr qazanan Yeni Azərbaycan Partiyasının növbəti uğuru, həmişə olduğu kimi, ilk növbədə xalqın qələbəsi, demokratiyanın tənənsəsi, ədalətin zəfəridir. Mən firsətdən istifadə edərək Milli Məclisin üzvü seçilmək şərəfinə nail olmuş digər partiyaların nümayəndələrini, bütərəf namizədləri də təbrik edirəm. Əminəm ki, onlar seçicilərinin etimadını doğrulda, ölkəmizdə

də parlament ənənələrinin inkişafına öz töhfələrini verə biləcəklər. Milli Məclisə keçirilən növbədənənar seçkilərin çox mühüm saydığım digər bir nəticəsini də qeyd etmək istərdim. Prezident İlham Əliyevin siyasətini, ölkədəki inkişafı, sabitliyi və əmin-amanlığı qətiyyətlə dəstəkləyən xalqımız eyni zamanda bütün mütərəqqi dəyişikliklərə qarşı çıxan radikal müxalifətə növbəti dəfə öz qəti və birmənalı münasibətini ifadə etmiş oldu. İctimai dəstəyinin bütünlüklə itirilməsi səbəbindən seçkilərə qatılma bilməyən radikalın köhnə ənənələrinə sadiq qalaraq seçkiləri “boykot” etmək çağırışları biabırçı iflasa uğradı. Bunun iki başlıca nümunəsini göstərmək olar: birincisi və ən əsası insanların səsvermə günü müşayiyyət etdirdiyi fəallıq və Prezidentin siyasətini dəstəklənməsidir. İkincisi isə seçkilərdə rekord sayda, 1300-dən çox namizədin iştirak etməsidir”.

“Radikalları məyus edən digər bir məqamı da ayrıca vurğulamağa dəyər. Bu da seçkilərə beynəlxalq təşkilatların yüksək marağı, seçki kampaniyasının ayrı-ayrı mərhələlərini və səsvermə prosesini izləmək məqsədi ilə Azərbaycana 900-dək beynəlxalq müşahidəçinin gəlməsidir. Onların mütəlakəksəriyyətinin seçkiləri yüksək qiymətləndirməsi, kampaniyanın demokratik prinsiplərə uyğun, açıq rəqəbat şəraitində və şəffaf şəkildə keçirildiyinə əsas dəlillərdən sayıla bilər. Radikalların gözlədiyi əksinə olaraq beynəlxalq müşahidəçilərin seçkilər ilə əlaqədar rəyləri onların ölkəmizdə keçirilən seçkilərə ləkə vurmaq planlarını alt-üst etmiş oldu. Əslində bu, radikalın sadəcə məğlubiyyəti deyil, sözün əsl mənasında iflası oldu.

Təəssüf ki, hər vaxt Azərbaycanın demokratik imicinə kölgə salmağı özlərinin həyat kredosu elan etmiş radikal mü-

xalifət seçkidən sonra da bəd əməllərindən əl çəkmir, aldığı sifarişlərə uyğun olaraq artıq arxada qalmış seçkilərin “nəticələrinə etiraz” bəhanəsi ilə qarşıdurma yaratmağa, sabitliyi pozmağa çalışır. Ancaq əvvəllərdə dəfələrlə olduğu kimi, indi də lənətlənmiş beşinci kolon adını götürmüş radikal müxalifətin bütün söyləri boş çıxır və çıxacaq. Ona görə ki, əvvəllə ölkədəki inkişafı və sabitliyi yüksək qiymətləndirən xalqımız buna imkan verməz. İkincisi isə, xalqın rəğbətini qazanmaqda qeyri-adi fərasətsizlik göstərən uğursuz radikal müxalifət beşinci kolon kimi də bacarıqsızlığı və qabiliyyətsizliyi ilə seçilir. Bəlkə də bu mənada Azərbaycanın bəxti gətirib” - deyər Baş nazirin müavini əlavə edib.

O qeyd edib ki, siyasi tariximizin artıq bir parçasına çevrilmiş 9 fevral seçkiləri bir daha Azərbaycan mühitində və siyasətində radikalizmə yer olmadığını göstərdi: “Bu, xalqın həm rəyi, həm də iradəsidir. Radikal müxalifət hər şeydən əvvəl onun özünə lazım olan həmin həqiqəti nə qədər tez dərk etsə o qədər yaxşıdır. Sözlərimi müsbət notlarla bitirmək istəyirəm. İki ay davam edən seçki heyacanı artıq arxadır. İradəsini ifadə edən seçicilər, seçki marafonunun qalibləri rahatlıqla nəfəs alır, təbrikləri qəbul edirlər. Onların sırasında partiyamızın seçki kampaniyasının uğurla başa çatmasına qiymətli töhvə vermiş çoxsaylı könüllüləri ayrıca qeyd etmək, minnətdarlığımı bildirmək istəyirəm. Seçkilərin əsas qalibləri isə, heç şübhəsiz, Azərbaycan xalqı və onun lideri Prezident İlham Əliyevdir. Bugünlərdə Türkiyənin, Rusiyanın və digər dövlətlərin başçılarının ünvanladığı təbriklər deyilənlərin birbaşa ifadəsidir”.

Ceyhun Rasimoğlu

Erməni əsgəri Qarabağda intihar edib

Azərbaycanın işğal edilmiş yaşayış məntəqələrində yerləşdirilən Ermənistan silahlı qüvvələrinin bölmələrində baş verən nizamnamədən kənar davranış nəticəsində daha bir əsgər özünə qəsd edib. AZƏRTAC erməni KİV-lərinə istinadla xəbər verir ki, fevralın 12-də Ermənistan ordusunun Azərbaycanın Xocavənd yaşayış məntəqəsində yerləşdirilən bölmələrindən birinin əsgəri, 2019-cu ildə hərbi xidmətə çağırılan Tigran Mxoyan ona təhkim edilən silahla özünə atəş açıb. Xidmət yoldaşlarının davamlı təhqirlərinə dözməyən T.Mxoyan başına atəş açaraq intihar edib. Hadisə ilə bağlı rəsmi məlumat verilməyə də, faktla bağlı araşdırma aparılır.

Türkiyə KİV-ləri: Qafqazda, Xəzər sahilində ulduza çevrilən bir ölkəni izləyəcəyik və qürur duyacağıq

Fevralın 9-da keçirilən Azərbaycan Respublikası Milli Məclisinə seçkilərdə səsvermənin nəticələri Türkiyə ictimaiyyəti tərəfindən böyük maraqla qarşılanıb, qardaş ölkənin aparıcı kütləvi informasiya vasitələri tərəfindən geniş işıqlandırılıb və obyektiv təhlil olunub. Səsvermənin və ona bağlı olan davamlı proseslərə ümumi yanaşma belədir: Azərbaycan parlamentinə səsvermənin sabitlik şəraitində başa çatması və xalqın siyasi iradəsini azad şəkildə ifadə etməsini ehtiramla qarşılayırıq.

AZƏRTAC xəbər verir ki, Milli Məclisin özünün buraxması barədə qərar qəbul etməsi, növbədənənar seçkilərin vaxtının təyin olunması və seçkilərin xalq tərəfindən dəstəklənməsi ilə bağlı qardaş ölkə mətbuatında geniş yazılar, o cümlədən analitik məqalələr yayımlanıb. Anadolu və DHA xəbər agentlikləri, “Hürriyyət”, “Yeni Şafak” və “Takvim” qəzetləri, “TRT HABER” və “A HBR”, “NTV” televiziya kanalları və digər nüfuzlu KİV-lər türkdilli əhalini Azərbaycanda keçirilən seçkilərlə bağlı davamlı məlumatlandırılar. Məlumatlarda, eləcə də analitik məqalələrdə və reportajlarda Azərbaycan xalqının siyasi iradəsinin nəticələrinə ehtiram nümayiş olunub.

TRT-nin “Türkiyənin Səsi” radiosunun rəsmi saytında yer alan “Ekspertlər Azərbaycanda seçki prosesinin vəziyyətini qiymətləndirirlər” sərəlvhəli analitik məqalədə bütün seçki prosesinin demokratik prinsiplər əsasında şəffaf şəkildə davam etdiyi əsaslandırılıb. Qeyd olunub ki, namizədlərin qeydə alınmasında bərabər hüquqlu davranış sərgilənib, kütləvi informasiya vasitələrinin prosesi işıqlandırması üçün lazımı şərait yaradılıb. Namizədlər üçün sağlam təbliğat və təşviqat mühiti yaradılıb və seçkilərdə çoxistiqamətli müşahidəçi missiyasının iştirakı təmin edilib. Bütün bu məqamlar oxuculara ekspert rəyləri və faktlar əsasında çatdırılıb.

Türkiyənin Anadolu Agentliyinin hazırladığı infoqrafikada türkdilli oxuculara Azərbaycanda seçicilərin və namizədlərin sayı, mandat uğrunda mübarizə aparıcıların siyasi mənsubiyyəti, eləcə də səsvermə prosesinin çoxsaylı yerli və beynəlxalq müşahidəçi tərəfindən izləniləcəyi və s. barədə türkdilli oxuculara geniş məlumat verilib. Agentlik səsvermə prosesini və nəticələri operativ qaydada işıqlandırır. Ölkə mətbuatı Anadolu Agentliyinin Azərbaycanla bağlı seçki xəbərlərini geniş işıqlandırır.

“Ülkə TV”nin əsas yayım rəhbəri Hasan Öztürk Azərbaycandakı parlament seçkilərinin nəticələrinə dair xüsusi proqram hazırlayıb. “Əliyevin partiyası seçkilərdən zəfərlə çıxdı” başlığı ilə təqdim olunan buraxılışda xalqın yenidən Yeni Azərbaycan Partiyasına etimad göstərməsinin səbəbləri təhlil edilib. Xalqımızın xilaskar oğlu Heydər Əliyevin “Bir millət, iki dövlət” kəlamını xatırladan aparıcı tamaşaçıların diqqətinə çatdırıb ki, Türkiyənin seçkilərə bu qədər maraqla göstərməsi təsadüfi deyil. Çünki hər kəs canımız Azərbaycanda vəziyyətin yaxşı olmasını arzu edir. Ötən il Azərbaycanda başlanan əsaslı islahatlar da bu yaxşıya doğru yolun bir hissəsidir.

“Takvim” qəzetinin köşə yazarı Ekrem Kızıldaşın “İslahatlar yeganə yoldur” sərəlvhəli analitik məqaləsində olduqca maraqlı faktlar və dəqiq əsaslandırılmış məqamlar oxuculara təqdim olunub. Müəllif yazının “Dövlətlə millətin vəhdəti” əltərəlvhəsində ölkəmizdə həyata keçirilən islahatlar, o cümlədən sosial-iqtisadi siyasətin real nəticələrindən bəhs edərək fevralın 9-dakı seçki zəfərinin əsas səbəbini xalqın hakimiyyətə etimadı olduğunu ifadə edib. Müəllif yazıb: “Səsvermənin nəticələrinin azərbaycanlılar üçün xeyirli olmasını arzu edərkən, əlbəttə ki, türkiyəli iş adamlarının bu ölkə ilə əlaqələri məsələsində daha fəal olmalarını qeyd etməkdə fayda var”.

Seçki prosesində Azərbaycanda olduğunu oxucuların diqqətinə çatdıran “Aksam” qəzetinin köşə yazarı Emin Pazarıcı yazır: “Son vaxtlar Azərbaycanda mühüm hadisələr baş verdi... İqtisadiyyat şəffaflaşdı, bir ildə vergi gəlirləri 700 milyon dollardan çox artdı. Qanunsuz fəaliyyətə qarşı mübarizə gücləndi. Xalq rahatladı. 3,5 milyard dollar məbləğində sosial yardım xalqın vəziyyətini yaxşılaşdırdı. Minimum əməkhaqqı iki dəfə artırıldı”.

“Yeni Şafak” qəzeti seçkilərlə bağlı yazını “Acılar, matəmlər üzərindən yüksəlmək, ulduzlanan ölkə...” sərəlvhəsi altında təqdim edib. Tanınmış publisist İbrahim Karagülün qələmə aldığı məqalə Azərbaycanın coğrafi quruluşu, Xəzərin sahillərinin füsunkar gözəlliyini qeyd etməklə başlayır. Müəllif yazır: “Prezident Əliyev ölkədə milli həmrəylik yaradır. Bu da Azərbaycanı gələcəyə daha güclü ölkə kimi hazırlamaq məqsədi daşıyır”.

Aparadığımız KİV araşdırmasını köşə yazarı İbrahim Karagülün sözügedən yazısının sonunda yer alan ifadələrlə bitirmək istərdim: “Azərbaycan, dövlət olaraq ən güclü çağını yaşayır. Görünən odur ki, yaxın gələcəkdə həsəd aparılacaq bir gücə çevriləcək. Parlament seçkilərindən başqa yenilənməyə, dəyişməyə və həmrəylik axtarışına şahid oluruq. Qafqazda, Xəzər sahilində ulduza çevrilən bir ölkəni izləyəcəyik və qürur duyacağıq”.

Dünya musiqi xəzinəsinin incisi olan muğam insan ruhuna hakim olan xəzinədir. Əsrləri əhatə edən bu sənət növü sərhədləri aşaraq, Azərbaycan xalqının milli-mənəvi dəyərlərinin təbliğində bir vəsiqədir. Bu sənətin ruhunda Azərbaycan xalqına məxsus olan bir ovqat var. Son illərdə aparılmış məqsədyönlü işlərin nəticəsi olaraq, muğam sənəti bir daha dünya musiqi incisi kimi təsdiqini tapıb. Azərbaycanın vitse-prezidenti, Heydər Əliyev Fondunun prezidenti, YUNESKO-nun və İSESCO-nun Xoşməramlı Səfiri Mehriban xanım Əliyevanın fəaliyyəti nəticəsində muğamımız YUNESKO səviyyəsinə qaldırılıb, muğamın layiq olduğu beynəlxalq statusu verilib.

Bu gün Azərbaycan muğamı dünyanı fəth edib. Bu sənətin qocaman, yaşlı, gənc sənətkarları hər zaman öyrənir, öz üzərlərində çalışır və Azərbaycan muğamını çoxsaylı tamaşaçıya təqdim edirlər. Azərbaycan muğam sənətində dəsti-xətti ilə seçilən xanəndə, bəstəkar, xalq artisti, Prezident təqaüdü Əlibaba Məmmədovun da xüsusi yeri var. Xanəndə böyük məharətlə ifa etdiyi “Rast”, “Bayatı Şiraz”, “Rahab” və başqa muğam - dəsgahlarına öz möhürünü vurub. Dövlətimiz tərəfindən ömrünü sənətə həsr edən belə insanlara qayğı davamlıdır. Belə ki, bu yaxınlarda 90 illik yubileyi münasibətilə Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyevin Sərəncamı ilə Azərbaycan dövlətinin yüksək ordeni olan “Şərəf” ordeni ilə təltif olunması, eləcə də, fevralın 11-də Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyevin, Birinci Xanım Mehriban Əliyevanın Heydər Əliyev Mərkəzində musiqi mədəniyyətimizin görkəmli nümayəndəsi, xalq artisti Əlibaba Məmmədovla görüşləri bunun təzahürüdür.

“BİZİM BİR ÇOX GÖRKƏMLİ MUĞAM İFAÇILARIMIZ SİZİN MƏKTƏBİNİZİN, BELƏ DEMƏK MÜMKÜNDÜRSƏ, MƏZUNLARIDIR”

Görüş zamanı “Muğam bizim milli sərvətimizdir. Siz bizim milli sərvətimizin qorunmasında xüsusi rol oynamısınız” deyən Cənab Prezident, müntəzəm olaraq, keçirilən muğam müsabiqələrinin televiziya vasitəsilə milyonlarla insanı əhatə etdiyini və bu müsabiqələrə baxarkən insanların, hətta musiqidən uzaq olan insanların muğamın əsl mahiyyətini və incəliklərini öyrəndiklərini vurğulayıb: “Siz gənc ifaçılara böyük mərhəmətlə yanaşırsınız, bəzi hallarda, görüşürəm, onları ruhlandırırırsınız ki, ruhdan düşməsinlər. Eyni zamanda, onların səhvlərini qeyd edirsiniz və yol göstərirsiniz. Hesab edirəm ki, əsl sənətkarın xalq qarşısında xidmətləri bundan ibarətdir. Siz o insanlardansınız ki, təkcə öz sənətinizə qapılmamısınız, onu bölüşmək istəyirsiniz. İstəyirsiniz ki, muğam yaşasın, gənclər bu sənətə yiyələnsinlər”.

Xalq mahnılarının, muğam ifaçılığının təşəkkülündə özünəməxsus yeri, xidmətləri olan ustad xanəndələrdən olan Ə.Məmmədov uzun və zəngin yaradıcılıq yoluna malikdir. Bu müqəddir sənətkarın ifasında lentə alınmış “Bayatı-Şiraz”, “Çahargah”, “Deşti”, “Rahab”, “Şur” kimi muğamlar və onlarla başqa xalq mahnıları, təsniflər radionun “Qızıl Fondu”nda saxlanılır. Azərbaycan muğamı dünya ölkələrində, birmənalı olaraq, qəbul edilir, dünyanın mədəni irs siyahısında nadir əsər təqdir olunur və təqdim olunur. Prezident İlham Əliyev “Siz uzun illərdir ki, xalqımızı öz sənətinizlə sevin-dirirsiniz. Həm gözəl ifaçı, xanəndə, həm gözəl bəstəkar kimi Azərbaycan musiqi mədəniyyətinin xəzinəsinə böyük töhfələr vermişiniz” deyərək 100-dən artıq mahnının müəllifi olduğunu diqqətə çatdırıb. Qeyd edib ki, onun ifasında səslənən xalq mahnıları və muğamlarımız insanlara xüsusi zövq verir: “Xalq sizi ürəkəndə sevir, siz həm gözəl sənətkar, həm də gözəl insansınız. Siz Azərbaycan ziyalı-sını təcəssüm etdirirsiniz. İnsan kimi də sizin çox yüksək keyfiyyətləriniz var. Çox xel-

“Muğam kimi ümumbəşəri sənətin beşiyi Azərbaycandır”

yrəx, ədalətli və eyni zamanda, həmişə öz biliklərini, öz sənətini gənc nəsillə bölüşməyə hazır olmusunuz. Sizin bu sahədə müstəsna xidmətləriniz yüksək qiymətləndirilir. Çünki bizim bir çox görkəmli muğam ifaçılarımız sizin məktəbinizin, belə demək mümkündürsə, məzunlarıdır”.

“MUĞAMI YAŞATMAQ BİZİM ÜÇÜN MÜQƏDDƏS VƏZİFƏDİR”

Heydər Əliyev Fondu tərəfindən Azərbaycan muğamının inkişafı və dünyada tanınması məqsədilə müxtəlif müsabiqələr və beynəlxalq festivallar təşkil edilərək, həyata keçirilir, müxtəlif məzmunlu layihələr gerçəkləşir. “Azərbaycan muğamları” layihəsi çərçivəsində “Qarabağ xanəndələri” musiqi albomunu nəfis şəkildə nəşr etmişdir. Albomda 24 virtuoz muğam ifaçısının səsləndirdiyi muğam parçaları qədim və zəngin mədəniyyətimiz barədə dinləyicilərdə geniş təsəvvür yaradır. Bu milli sərvətimiz olan muğamın qorunmasına yönəlmiş bir layihə idi. Prezident İlham Əliyev Heydər Əliyev Fondunun təşəbbüsü ilə uzun illərdir ki, keçirilən televiziya müsabiqələri musiqi mədəniyyətimizin, bütövlükdə, mənəvi dəyərlərimizin təbliğində xüsusi əhəmiyyəti olduğunu bildirib: “Mən çox şadam ki, bizim gənclərimizin böyük əksəriyyəti milli musiqiyə bağlıdır. Bu, hər bir ölkədə belə deyil. Elə ölkələr var ki, orada milli musiqi kənarda qalır, indi dəbdə olan hansısa beynəlxalq musiqi nümunələri üstünlük təşkil edir. Ancaq hesab edirəm, bizim üstünlüyümüz və xoşbəxtliyimiz ondan ibarətdir ki, gənclərimiz də milli musiqiyə bağlıdırlar. Muğamı yaşatmaq bizim üçün müqəddəs vəzifədir. Eyni zamanda, ölkəmizdə bir neçə dəfə keçirilmiş beynəlxalq muğam festivalları da xüsusi rol oynayır. Bu festivallara bir çox ölkələrdən ifaçılar gəlir. Məhz bu festivalı Azərbaycanda keçirməklə, bir daha sübut edirik ki, muğam bizim sənətimizdir, muğamın vətəni Azərbaycandır və biz bunu bütün dünyaya çatdırırıq. Bu, onu göstərir ki, xalqımız nə qədər istedadlıdır, bizim milli sənətimiz sərhədlərimizin hüdudlarından kənarda çox sevilir və bir çox ölkələrdə bu sənət yaşayır”.

“MƏN XOŞBƏXTƏM, ÖZÜMÜ XOŞBƏXT SAYIRAM, 90 İL YAŞAMISAM, 70 İL XALQIMIZA FASILƏSİZ XİDMƏT ETMİŞƏM”

Azərbaycan Respublikasının Birinci vitse-prezidenti Mehriban Əliyevanın milli musiqi mədəniyyətimizin görkəmli nümayəndəsi Əlibaba Məmmədovun evində qonaq olması da elə muğamıza olan münasibətdən qaynaqlanırdı. Mehriban xanım Əliyevanın Ə.Məmmədovu ziyarəti sənət xadimlərinə verilən böyük

qiymət idi. Mehriban xanım Əliyeva kimi bir şəxsiyyətin, insanın evində qonaq olması onu qürurlandırmışdı. Xanəndə Mehriban xanımın onun evinə gəlməyini yuxu kimi qəbul edib: “Hamı deyir, bu, doğrudan da, çox böyük əksədə doğurub. Hara gedirəmsə, hamı o görüşdən danışır”.

Bu gün isə, Azərbaycan dövləti tərəfindən böyük qayğının daha bir nümunəsini görmüş oldu. Azərbaycan Prezidenti “Siz 20 il bundan əvvəl, Ulu Öndər Heydər Əliyevin Sərəncamına əsasən, “Şöhrət” ordeni ilə təltif olunmusunuz” deyərək bildirib ki, on il bundan əvvəl, mənim Sərəncamımla “İstiqlal” ordeni ilə təltif edilmisiniz: “Bir həftə bundan əvvəl - fevralın 4-də “Şərəf” ordeni ilə təltif olunmusunuz. İcazə verin, bu ordeni sizə təqdim edirəm”. Belə bir diqqətə görə xoşbəxt xanəndə olduğunu dilə gətirən Əlibaba Məmmədov həmişə dövlət qayğısını üzərində hiss etdiyini bildirib: “...xüsusilə, bizim Ulu Öndərimiz mənim bu sənətimə çox yüksək qiymət verib. Bu barədə çox danışa bilərəm. Sizə təşəkkür edirəm, var olun. Mən xoşbəxtəm, özümü xoşbəxt sayıram, 90 il yaşamışam, 70 il xalqımıza fasiləsiz xidmət etmişəm. Bax, bu, mənə bəsidir. Amma bu gün bu ordeni Sizin əlinizdən qəbul etmək mənim üçün böyük şərəfdir”.

“GƏNCLƏRDƏ MİLLİ RUH OLMALIDIR, MİLLİ RUHUN MƏNBƏYİ DƏ, O CÜMLƏDƏN, BİZİM MUSIQIMIZDIR”

Əlbəttə ki, xanəndəyə verilən bu yüksək mükafat və göstərilən qayğı sənətə verilən böyük qiymətdir. Cənab Prezidentin vurğuladığı kimi, “Çünki xalq kimi, millət kimi bizi əsrlər boyu qoruyan bizim sənətimiz olub. Çünki biz tariximizi yaxşı bilirik. Uzun illər - onilliklər, yüzilliklər ərzində müstəqillikdən məhrum olmuşuq, ancaq nə dilimizi, nə dinimizi, nə musiqimizi, nə də mədəniyyətimizi itirmişik. Bizni yaşadan bax, bunlardır - sənət, musiqi, ədəbiyyat, dil, milli dəyərlər. Muğam bütün bu amilləri özündə təcəssüm etdirir. Ona görə muğamı yaşatmaq bizim müqəddəs borcumuzdur. Biz də görürük, indi dünya musiqisində müxtəlif meyillər var, istər-istəməz, bizim sərhədimizdən də keçir. Çünki bu, elə bir məsələdir ki, orada sədd qoya bilməzsən. Əgər gənclər öz milli dəyərlərindən, öz musiqisindən uzaqlaşsa, gələcəkdə onlar necə vətənpərvər ola bilərlər?! Gələcəkdə müstəqil Azərbaycanın maraqlarını necə qoruya bilərlər?! Gənclərdə milli ruh olmalıdır, milli ruhun mənbəyi də, o cümlədən, bizim musiqimizdir. Xüsusilə, muğam kimi ümumbəşəri sənətin beşiyi Azərbaycandır”.

ZÜMRÜD BAYRAMOVA

“Xocalı soyqırımının iyirmi səkkizinci ildönümünün keçirilməsinə dair tədbirlər planı” təsdiq edilib

Iyirmi səkkiz il əvvəl erməni təcavüzkarları Azərbaycanın Xocalı şəhərində bəşəriyyət tarixində ən qanlı faciələrlə bir sırada duran soyqırımı törətdilər. Bu soyqırımı erməni millətçilərinin və onların havadarlarının Azərbaycan xalqına qarşı uzun müddət davam edən etnik təmizləmə və soyqırımı siyasətinin daha bir dəhşətli nümunəsidir.

Ötən əsrin ən böyük faciələrindən biri kimi tariximizdə iz salan Xocalı soyqırımı XX yüzillikdə insanlığa qarşı törədilən ən amansız faciələrdən sayılır. 1992-ci il fevralın 25 -

dən 26 - n a keçən gecə törədilən Xocalı soyqırımı xalqımızın növbəti faciəsini yaşadığı bir tarixdir. Soydaşlarımızın xüsusi amansızlıqla qətlə yetirildiyi o qış gecəsinin dəhşətli anları, hər bir azərbaycanlının qan yaddaşına ehlə çökmüşdür ki, bu hadisələri kiminsə unutmamağına inanmaq qeyri-mümkündür. Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyevin vurğuladığı kimi, XX əsrin sonunda bütün dünyanın gözü qarşısında törədilmiş, qəddarlığı və amansızlığı ilə fərqlənən Xocalı soyqırımı erməni millətçilərinin təcavüzkar siyasətinin ən qanlı səhifəsi olmuşdur: “Bu ağır cinayətə görə siyasi-hüquqi məsuliyyət birbaşa Ermənistanın o zamankı və indiki rəhbərliyinin, Dağlıq Qarabağdakı separatçı rejimin üzərinə düşür”.

Xocalı soyqırımı təkcə bizlərin deyil, bütün bəşəriyyətin faciəsidir. Xocalı haqqında həqiqətin dünyada bilinməsi, bu faciənin xalqımıza qarşı soyqırımı aktı kimi tanınması üçün Azərbaycan dövləti bütün zəruri addımları atır. Bu sahədə məqsədyönlü fəaliyyət Ümummilli Lider Heydər Əliyevin Azərbaycanda siyasi hakimiyyətə qayıdışından sonra başlanmışdır. Ulu Öndərin təşəbbüsü ilə Xocalı soyqırımına siyasi-hüquqi qiymət verilmiş, fevralın 26-sı “Xocalı soyqırımı günü” elan edilmişdir. 2009-cu ildə Heydər Əliyev Fondunun vitse-prezidenti, İslam Konfransı Gənclər Forumunun mədəniyyətlərarası dialoq üzrə baş əlaqələndiricisi Leyla xanım Əliyevanın təşəbbüsü ilə başlanmış “Xocalıya ədalət” beynəlxalq kampaniyası bu istiqamətdə təbliğat işini daha da fəallaşdırmışdır. Faciə ilə əlaqədar dəhşətli faktlar bu kampaniya çərçivəsində aparılan işlər sayəsində geniş beynəlxalq ictimaiyyətə çatdırılmış, planetin bütün guşələrində milyonlarla insan erməni millətçilərinin əsl simasına bələd olmuşdur.

Bu il Xocalı soyqırımının 28-ci ildönümünü qeyd edirik. Azərbaycan Respublikası Prezidentinin Administrasiyasının rəhbəri Samir Nuriyevin Sərəncamı ilə “Xocalı soyqırımının iyirmi səkkizinci ildönümünün keçirilməsinə dair tədbirlər planı” təsdiq edilib. Tədbirlər planında Bakının Xətai rayonunda, Goranboy rayon mərkəzində və Ağcakənd qəsəbəsində Xocalı soyqırımı qurbanlarının xatirəsinə ucaldılmış abidələrin önünə ekilil qoyulması mərə-

simlərinin keçirilməsi, ictimaiyyət nümayəndələri tərəfindən şəhər və rayonlarda Şəhidlər Xiyabanının ziyarət edilməsi, Azərbaycanın xarici ölkələrdəki səfirliklərində, konsulluqlarında və diaspor təşkilatlarında soyqırımı ilə bağlı tədbirlərin, anım mərasimlərinin təşkili, xarici və yerli kütləvi informasiya vasitələri, o cümlədən, teleradio kanallarında qanlı qırğını əks etdirən materialların yayılması və internet şəbəkəsində, mütəmadi olaraq, yenilənməsi nəzərdə tutulub.

Bundan başqa, ölkəmizdə fəaliyyət göstərən dini konfessiyaların və qurumların iştirakı ilə Xocalı soyqırımı qurbanlarının xatirəsinə həsr olunan anım mərasimləri təşkil ediləcək, idarə və təşkilatlarda, təhsil və mədəniyyət mü-

gilləri, şahidlərlə görüşlər keçiriləcək, Azərbaycanın ərazi bütövlüyü uğrunda mübarizəyə həsr edilən sənədli və bədii filmlər nümayiş olunacaq. Xocalılıların müvəqqəti məskunlaşdıqları şəhər və rayonlarda (Bakı, Sumqayıt, Gəncə, Mingəçevir, Şəki, Goranboy, Bərdə, Sabirabad, Göyçay, Zaqatala, Oğuz, Balakən) dövlət qurumları rəhbərlərinin və ziyalıların şəhid ailələri ilə görüşləri təşkil ediləcək.

Fevralın 26-da təhsil müəssisələrində ilk dərslər Xocalı soyqırımına həsr olunacaq. Həmin gün saat 17.00-da bütün ölkə ərazisində Xocalı soyqırımı qurbanlarının xatirəsi bir dəqiqəlik sükutla yad ediləcək. Xocalı soyqırımı günü ilə əlaqədar respublikanın şəhər və rayonlarında, kənd və qəsəbələrində Azərbaycanın dövlət bayraqları endiriləcək.

Xatırladıq ki, 7.000 əhalisi olan Xocalı, erməni terrorçu qrupları keçmiş SSRİ-nin 4-cü ordusunun 23-cü diviziyasının tərkibində olan 366-cı alıyının köməyi ilə müxtəlif növ silahlardan atəşə tutularaq, yerlə yeksan edilmişdir. Qəddarcasına həyata keçirilmiş terror əməliyyatı nəticəsində, 613 nəfər şəhid olmuş, onlardan 56-cı xüsusi qəddarlıqla qətlə yetirilmiş, 487 nəfər ağır yaralanmış, 1430 nəfər əsir götürülərək amansız işğencələrə məruz qalmış, onların 135 nəfərinin taleyi hələ də məlum deyildir. Şəhid olanların 106 nəfəri qadın, 63 nəfəri uşaq, 70 nəfəri isə qocalar olmuşdur. 8 ailə tamamilə məhv edilmiş, 27 ailənin hərəsindən yalnız bir nəfər sağ qalmışdır. Soyqırımı aktı zamanı öz torpaqlarını tərk etməyə məcbur olan Xocalı sakinləri hazırda ölkəmizin 40 rayonunda məskunlaşmışlar. Beləliklə, dünyanın gözü qarşısında ermənilər bəşəriyyət tarixində ən ağır cinayətlərdən birini - Xocalı soyqırımını törətdilər. Xocalı soyqırımı təkcə Azərbaycanın deyil, bütün dünyanın və bəşərin faciəsidir. Ermənistan münafiqi-şə ilə bağlı qəbul edilmiş beynəlxalq sənədlərin müddəalarını yerinə yetirməli, Azərbaycanın ərazi bütövlüyü bərpa olunmalıdır. Dinc insanları məhv edən cinayətkarlar tezliklə ədalət məhkəməsi qarşısında cavab verməli və layiqli cəzalarını almalıdırlar.

Nəzakət ƏLƏDDİNGİZİ

“Azərbaycan dövlət idarəçiliyində epoxal dəyişikliklərin şahidi olduq”

“Parlament seçkiləri Azərbaycanın ümumi siyasi sistemində daha bir inkişaf səhifəsidir”. SİA xəbər verir ki, bunu Azərbaycan Respublikası Prezidentinin köməkçisi-Prezident Administrasiyasının Xarici siyasət məsələləri şöbəsinin müdiri Hikmət Hacıyev ABŞ-ın “John Batchelor Show” radioverilişinə müsahibəsində deyib. O bildirib ki, qanunvericilik hakimiyyətinin icra hakimiyyəti ilə daha yaxşı koordinasiyanın təmin olunması üçün Azərbaycanda növbədənəkar seçkilər keçirildi: “Bu seçkilərin təşəbbüskarı hakim partiya olub. Biz bu seçkiləri Azərbaycanın ümumi siyasi sistemində daha bir inkişaf səhifəsi kimi qəbul edirik”.

H.Hacıyev qeyd edib ki, Prezident İlham Əliyevin 2018-ci ildə təkrar seçilməsindən sonra hökumət qarşısında qoyulan prioritetlərdən biri Azərbaycan hökumətinin işinin səmərəliliyinin artırılması, eləcə də Azərbaycanın daha dayanıqlı və ardıcıl inkişafını təmin etmək, yeni çağırışlara hazır olmaq məqsədilə hökumətdə islahatların aparılması idi: “Bunun nəticəsində biz Azərbaycan dövlət idarəçiliyində epoxal dəyişikliklərin şahidi olduq. Prezident Administrasiyası kimi strukturda dəyişikliklər aparıldı, yeni insanlar cəlb edildi. Nazirlər Kabinetinin tərkibində də dəyişikliklər edildi. Struktur və kadr dəyişiklikləri bir-birini tamamlayır, çünki hər bir islahat prosesində əsas amil bu islahatları həyata keçirən insanlardır”.

“Ermənistan XİN-in son bəyanatı iki ölkə əhalisinin sülhə hazırlanması fikri ilə tam ziddir”

Azərbaycan Xarici İşlər Nazirliyinin Mətbuat xidməti idarəsinin rəisi Leyla Abdullayeva KİV-in Ermənistan XİN-in Avropa İnsan Hüquqları Məhkəməsinin (AİHM) “Saribekyan və Balayan Azərbaycana qarşı” qərarı ilə bağlı bəyanatına dair münasibətin bildirilməsi sualını cavablandırır. AZƏRTAC xəbər verir ki, onun sözlərinə görə, Avropa İnsan Hüquqları Məhkəməsinin bu ilin 30 yanvar tarixində qəbul edilmiş “Saribekyan və Balayan Azərbaycana qarşı” adlı qərarı yekun deyil və 3 ay ərzində Azərbaycan tərəfinin bu qərarı Məhkəmənin Böyük Palatasına şikayət etmək haqqı var. Hazırda bu xüsusda tərəfimizdən müvafiq araşdırmalar aparılır: “Vurğulamaq istədim ki, AİHM-in sözügedən qərarı heç də yekdilliklə qəbul olunmayıb və azərbaycanlı hakim Lətif Hüseynov müzakirələr zamanı xüsusi rəylə çıxış edib. Xatırladıq ki, Ermənistan vətəndaşı Manvel Saribekyan 2010-cu ilin 11 sentyabr tarixində Ermənistan-Azərbaycan qoşunlarının təmas xəttinin şimal-qərb istiqamətində bir neçə nəfərdən ibarət olan erməni təxribat qrupunun qarşısı alınarkən kəşfiyyatçıya aid olan bir sıra ləvazimatlarla birlikdə yaxalanıb. Oktyabrın 5-də isə o intihar edib və faktla bağlı Bakı Hərbi Prokurorluğunda cinayət işi açılıb. İndiki Ermənistan ərazisində yaşayan azərbaycanlılara qarşı həyata keçirilən etnik təmizləmə siyasəti 1980-ci illərin sonlarında daha da kəskinləşdi və 1988-89-cu illərdə Qafan rayonundan azərbaycanlıların qovulması ilə məcburi deportasiya kulminasiya həddinə çatdı. Azərbaycanın Dağlıq Qarabağ və ətraf yeddi rayonunu hərbi işğal edən Ermənistan bu bölgənin yerli azərbaycanlı əhalisinə qarşı qanlı etnik təmizləmə həyata keçirdi və nəticədə yüz minlərlə azərbaycanlı məcburi köçkünə çevrildi. İşğalçılıq siyasəti zamanı mülki əhaliyə qarşı xüsusi qəddarlıq törədən Ermənistan silahlı qüvvələrinin 1992-ci ilin 26 fevral tarixində Xocalıda yalnız bir gecədə 613 mülki azərbaycanlı vətəndaşına qətlə yetirməsi beynəlxalq ictimaiyyət tərəfindən qətiyyətlə pislənir və soyqırımı kimi tanınır. Ermənistanın təcavüzü nəticəsində 3889 azərbaycanlı itkin düşüb və Ermənistan əsirliyində saxlanılan yüzlərlə insan isə ağır işğencələr nəticəsində həyatını dəyişib”.

Leyla Abdullayeva əlavə edib: “Ermənistan XİN-ə onu da xatırlatmaq lazımdır ki, məhz Avropa İnsan Hüquqları Məhkəməsi Böyük Palatasının 16 iyun 2015-ci il tarixli “Çıraqov və digərləri Ermənistan qarşı” işi ilə bağlı qərarında işğalçı tərəf kimi Ermənistanın məsuliyyəti bir daha təsbit olunub və işğal olunmuş ərazilərimizdəki qanunsuz qurumun Ermənistanın hərbi, siyasi, maliyyə və digər dəstəyi hesabına mövcudluğu təsdiqlənib. Ermənistan XİN-in bu bəyanatı bu ölkənin Xarici İşlər nazirinin özünün qəbul etdiyi birgə bəyanatlardakı iki ölkə əhalisinin sülhə hazırlanması fikri ilə tam ziddir və Ermənistan rəhbərliyinin əsl niyyətini ifşa edir”.

Azərbaycan əhalisinin sayı 10 milyon 67 min 108 nəfərə çatıb

Ötən il ölkə əhalisinin sayı 10 milyon 671 min 651 nəfər və ya 0,9 faiz artaraq 2020-ci il yanvar ayının 1-i vəziyyətinə 10 milyon 671 min 108 nəfərə çatıb. Əhalinin 52,8 faizini şəhər, 47,2 faizini kənd sakinləri, 49,9 faizini kişilər, 50,1 faizini isə qadınlar təşkil edir. Bu barədə Dövlət Statistika Komitəsi məlumat yayıb. Bu ilin əvvəlinə olan məlumata görə, ölkə əhalisinin 4,6 faizi Naxçıvan Muxtar Respublikasında, 22,8 faizi Bakı şəhərində, 20,3 faizi Aran, 12,9 faizi Gəncə-Qazax, 9,4 faizi Lənkəran, 30,0 faizi isə digər iqtisadi rayonlarında yaşayır.

Ölkə üzrə əhalinin bir kvadratkilometr düşən sayı 116 nəfərə bərabərdir. Həmin göstərici Bakı şəhərində (1072 nəfər), Lənkəran (156 nəfər), Abşeron (155 nəfər) iqtisadi rayonlarında ölkə səviyyəsindən yüksəkdir.

Rasim Quliyev: “Seçkilər demokratiyanın inkişafı və müsbət dəyişikliklər istiqamətində mühüm irəliləyiş sayıla bilər”

“Azərbaycanda keçirilən parlament seçkiləri səsvermə gününə qədərki mərhələdə hüquqi, maddi-texniki təminat baxımından çox yüksək səviyyədə təşkil edilmişdir ki, bunu

bütün yerli və beynəlxalq müşahidəçilər xüsusilə yüksək qiymətləndirdilər. Bu mərhələdə bütün proseslər açıq, demokratik və müasir standartlara uyğun şəkildə həyata keçirilmişdir”. SİA-nın verdiyi məlumatlara görə, bunu rəsmi facebook sahifəsində “RESURS” Analitik İnformasiya Mərkəzinin sədri Rasim Quliyev yazdığı məqaləsində qeyd edib.

RESURS
ANALITİK İNFORMASIYA MƏRKƏZİ

cavab axtaraq. Əgər parlament özünü buraxırsa və iqtidarın islahatçı ruhuna cavab vermirdisə, deməli məqsəd daha çevik və müasir düşüncə tərzinə malik, aparılan islahatlara uyğun seçki keçirmək və parlamentin seçilməsinə şərait yaratmaqdır. Əslində seçkilərin ciddi rəqəbat şəraitində və gərgin keçirilməsi və nəticələr bu sahədə də islahatlardan xəbər verdi. Sadəcə olaraq təəssüflə qeyd edirik ki, bəzi deputatlığa namizədlər və onların seçki kampaniyasını həyata keçirdən komanda üzvləri arasında elə adamlar vardır ki, aparılan struktur, hüquqi və demokratik islahatların ruhuna, mənəvi-əxlaqi dəyərlərə uyğun gəlməyən neqativ hərəkətlərə yol verərək dövlətin imicinə və dövlətçiliyimizin inkişaf prinsiplərinə, vətəndaş inamsızlığına səbəb olan hərəkətlərə yol vermişlər. Həmin neqativ halların baş verdiyi məntəqə və dairələrdə faktlar üzrə MSK tərəfindən ciddi

Həmin məqalənin davamını dərc edirik:

Səsvermə günü seçkinin xüsusi mərhələsini təşkil edir ki, bu məsələdə də ABŞ, ATƏT, AŞPA, Rusiya, Fransa, Türkiyə, Şanxay ƏT və bir çox ölkələrin təmsil olduğu beynəlxalq qurumlar və ayrı-ayrı ölkələri təmsil edən hökumət və qeyri-hökumət təşkilatlarının rəyləri seçkilərin yaxşı təşkil olunduğunu və demokratik prinsiplərə uyğun keçirildiyini təsdiq etdilər: “Ayrı-ayrılıqda ABŞ və Fransadan olan təcrübəli Exit-Poll keçirən təşkilatların səsvermədən dərhal sonra elan etdikləri rəyləri MSK-nin açıqladığı ilkin nəticələrə uyğunluğu da seçkilərin texniki, texnoloji, mənəvi-psixoloji baxımdan daha müntəzəm formada keçirildiyinin göstəricilərindəndir.

Seçki günü baş vermiş neqativ hallara keçməzdən öncə bəzi statistik nəticələrə nəzər salmaq maraqlı olardı. Xatırladıq ki, Bezi məntəqə və dairələrdə baş vermiş neqativ halların araşdırılmasından sonra müəyyən məntəqələrdə və dairələrdə nəticələrin ləğv olunması, yaxud bəzi dairələrdə təkrar seçkilərin keçirilməsi göstərilən statistikaya çox ciddi təsir edəcəyini güman etmirik.

Dairələr üzrə 125 millət vəkildən
Kişilər: 73,75%, 103 nəfər
Qadınlar: 26,25%, 22 nəfər
YAP-nın üzvü olan millət vəkillərinin sayı 71 nəfər
Bitərəflər- 44 nəfər
VHP - 3 nəfər
BQP - 1 nəfər
BDİP - 1 nəfər
BAXCP- 1nəfər
AVP- 1 nəfər
VP- 1 nəfər
VBP- 1 nəfər

ADMP- 1 nəfər olmaqla siyasi partiyalar Milli Məclisdə mandat qazanmışlar. Dairədə ən çox səs toplayaraq liderlik edən deputatlığa namizəd 1 sayılı Şəhur-Sədərək seçki dairəsi üzrə Vasif Talıbov (YAP) 94,6 %

Dairədə ən az səs toplayaraq liderlik edən deputatlığa namizəd - 79 sayılı İmişli seçki dairəsi üzrə Razi Nurullayev - (bitərəf) -20, 09%

İlk dəfə seçilənlərin sayı - 41 nəfər.- 32 kişi, 9 qadın

Siyahıya əsasən, seçkidə qalib

gəlmiş qadınlardan bir nəfər Naxçıvan Muxtar Respublikasından, 7 nəfər Bakıdan, 13 nəfər isə bölgələrdən seçilmişdir.

Siyahıda adları çəkilənlərdən Səbinə Xasıyeva, Afət Həsənova, Hicran Hüseynova, Fatma Yıldırım, Könül Nurullayeva, Nigar Arpadarai, Əminə Ağazadə, Sevil Mikayılova VI çağırış MM-ə seçkilərdə diqqətimizi çəkən yeni simalardır.

İlkin nəticələrə əsasən, Milli Məclisin yeni tərkibində ən gənc deputat da elə xanımdır. Belə ki, 12 sayılı Binəqədi-Yasamal-Qaradağ seçki dairəsindən Səbinə Xasayevanın 26 yaşı var. 116 sayılı Qəbələ Seçki Dairəsindən Milli Məclisə mandat qazanan Fəttah Heydərovun hazırda 82 yaşı var və Parlamentin daxili nizamnaməsinə əsasən parlamentin ilk açılış iclasına sədrliyi o etməlidir. Seçilmiş namizədlərin 22%-i orta yaş hədləri 43 olan qadınlardır, 55% isə orta yaş hədləri 44 olan kişilərdir. Namizədlərin 25%-nin 18-34, 33%-nin - 35-44, 19%-nin - 44-54, 23%-nin - 55-dən çox yaşı var. Parlamentin orta yaş həddi təxminən 14-15 yaş cavanlaşmışdır.

İlk dəfə seçilənlər arasında 19 nəfər 45-60 yaş, 3 nəfəri 60-dan yuxarı

Seçilmiş deputatlığa namizədlərin 2-si işsiz kimi göstərildiyi üçün 2 nəfər vətəndaşımızın iş probleminin həll olunduğunu qeyd etmək yerinə düşərdi”.

Seçki günü baş vermiş neqativ hallar barədə danışarkən bir suala da

araşdırmaların aparılacağına və müvafiq tədbirlər görülməyinə, lazım gələndə həmin nəticələrin ləğv ediləcəyinə ümidvar olduğumuzu bildiririk. YAP, bitərəf və ya hər hansı siyasi partiya mənsubiyyətindən asılı olmayaraq Azərbaycanda xalqın alqışladığı və dünyada ölkəmizin nüfuz və imicinin yüksəlməsi, dövlətin güclənməsi və inkişaf etməsi istiqamətində aparılan ardıcıl, sabit siyasət və demokratik islahatların ruhuna uyğun gəlməyən hərəkət və qanuna zidd əməl törədən deputatlığa namizəd və ya onun adamlarının qanun qarşısında ədalətli şəkildə cəzalanacaqlarına ümid edirik. Beləliklə hesab edirik ki, keçirilən seçkilər demokratiyanın inkişafı və müsbət dəyişikliklər istiqamətində mühüm irəliləyiş sayıla bilər.

Hər bir dairədən yalnız bir namizədin seçilə biləcəyi mümkünliyünü nəzərə alaraq seçilə bilməyən digər namizədlərin narazılığını təbii qəbul edirik. Eyni zamanda qalib gələrək deputat seçilən rəqiblərinin əlini sıxmaq mədəniyyətini də vətəndaşlarımızımıza arzulayırıq. Mübarizədə cəmiyyətin ziyalı, mədəni elatısının təmsilçisi olan deputatlığa namizədlər mübarizəni düşmənçilik hissləri ilə qeyri-səhlam üsullarla deyil, səhlam intellektual rəqəbat şəraitində aparmalı və cəmiyyətə udub-uduzmaq mədəniyyətini göstərməlidirlər.

“Resurs” Analitik İnformasiya Mərkəzinin mətbuat xidməti

“Narazılıq prosedurlara riayət etməklə həyata keçirilməlidir”

“İstənilən halda icazəsiz aksiya keçirmək qanun pozuntusudur. Bunu seçki kimi mühüm siyasi-hüquqi hadisədən sonra seçkini keçirməklə vəzifələndirilmiş Mərkəzi Seçki Komissiyası qarşısında keçirmək isə həm də bu məsul və müstəqil quruma təzyiq kimi qiymətləndirilməlidir”. Bunu SİA-ya Milli Məclisin deputatı, “Yeni Azərbaycan” qəzetinin baş redaktoru Hikmət Babaoğlu deyib.

O bildirib ki, 9 fevral milli demokratiya tariximizdə mühüm əhəmiyyətli günlərdən biri kimi yadda qalıb: “Azərbaycan vətəndaşları öz seçki hüquqlarını realizə edərək yeni parlamenti formalaşdıracaq namizədləri seçdilər. Bu mühüm proses əvvəldən axıradək şəffaf şəkildə keçirilib və bunu da məhz MSK təmin edib. Ölkəmizə seçkini qiymətləndirmək üçün ən müxtəlif ölkələrdən, beynəlxalq və regional təşkilatlardan çoxsaylı müşahidə missiyaları gəlib, onlar seçkini müşahidə edərək onu müsbət qiymətləndiriblər. Hətta ən tənqidi mövqedə olanlar belə MSK-nın fəaliyyətinin şəffaf və obyektiv olduğu ilə bağlı fikirlər səsləndiriblər. Belə olan halda ali qanunverici orqanda təmsil olunmaqda iddia irəli sürmüş keçmiş namizədlərin və onların tərəfdarlarının qanunu pozmaq cəhdləri heç cür başa düşülən deyil və ictimai rəy tərəfindən şiddətlə qınanır. Ona görə də belə halların qarşısı hüquq-mühafizə orqanları tərəfindən qətiyyətlə alınmalı, bütün narazılıq və anlaşılmazlıqlar isə seçki hüququna uyğun şəkildə müvafiq hüquqi prosedurlara riayət etməklə həyata keçirilməlidir. Əks təqdirdə, heç bir halda hüququn aliliyini təmin etmək mümkün olmaz”.

Braziliyalı jurnalist: Azərbaycan realıqları, xüsusən parlament seçkiləri məndə xoş təəssürat yaratdı

Azərbaycana səfərim müddətində parlament seçkiləri, eləcə də gözəl ölkəmizin realıqları barədə dolğun məlumatlar əldə etdim. Burada gördüklərim məndə xoş təəssüratlar yaratdı. Topladığım faktlar və müşahidələrim əsasında hazırladığım reportajı braziliyalı oxuculara təqdim edəcəyəm.

Bu fikirləri “Agencia Brasil” agentliyinin jurnalisti Xose Romildo de Oliveyra Lima AZƏRTAC-ın İdarə Heyətinin sədri Aslan Aslanov ilə görüşdə səsləndirib. Azərbaycanın Braziliyadakı səfiri Elxan Poluxovun da iştirak etdiyi söhbətdə Azərbaycanda demokratiyanın inkişafı istiqamətində atılan addımlardan, söz və mətbuat azadlığından, ölkədə həyata keçirilən hərtərəfli islahatlardan danışılıb, medianın inkişaf tendensiyaları barədə fikir mübadiləsi aparılıb.

Azərbaycan və Braziliya mediası arasında əməkdaşlığın önəmindən də bəhs olunan görüşdə braziliyalı jurnalist ölkəsində əsas xəbər agentliyi olan “Agencia Brasil” haqqında məlumat verib. Agentlik Braziliya KİV-ni xəbərlə təmin edən böyük informasiya təchizatçılarından biridir. Müasir dövrdə informasiya mübadiləsinin əhəmiyyəti nəzərə alınaraq “Agencia Brasil” və AZƏRTAC-ın əməkdaşlıq əlaqələri qurmasının zəruriliyi vurğulanıb. Qeyd edilib ki, aparıcı xəbər agentliklərinin tərəfdaşlığı iki ölkə arasında münasibətlərin genişlənməsinə böyük töhfə verə bilər.

Braziliyalı jurnalistə AZƏRTAC-ın fəaliyyəti haqqında ətraflı məlumat verilib, agentliyin 2016-2019-cu illərdə Dünya Xəbər Agentlikləri Konqresinə, Asiya və Sakit Okean Ölkələri İnformasiya Agentlikləri Təşkilatına (OANA) sədrlik etdiyi diqqətə çatdırılıb. Bildirilib ki, AZƏRTAC hazırda Associated Press (ABŞ), Reuters, Press Association (Böyük Britaniya), DPA (Almaniya), EFE (İspaniya) kimi mötəbər agentliklərin daxil olduğu Dünya Xəbər Agentlikləri Şurasının üzvü, həmçinin 35 ölkənin 43 aparıcı xəbər agentliyini birləşdirən OANA-nın vitse-prezidentidir.

Səfərbərlik və Hərbi Xidmətə Çağırış üzrə Dövlət Xidməti qarşıya qoyulmuş vəzifələri azmla yerinə yetirir

Səfərbərlik və Hərbi Xidmətə Çağırış üzrə Dövlət Xidmətinin yaradılmasından 8 il ötür

Müstəqil Azərbaycanın bugünkü dinamik inkişafı, dünyada böyük nüfuz və söz sahibi olması Ulu Öndər Heydər Əliyevin uzaqgörən siyasətinin nəticəsidir. Azərbaycan Respublikasının Prezidenti, Silahlı Qüvvələrin Ali Baş Komandanı İlham Əliyev böyük qətiyyət və əzmkarlıqla ölkəmizi sabitlik və təhlükəsizlik məkanına çevirib. Azərbaycanın beynəlxalq müstəvidə ikitərəfli əlaqələri sürətlə genişləndirir və çoxtərəfli formatda uğurlu əməkdaşlıq səmərəli nəticələr verir. 2019-cu il də ölkəmiz üçün uğurlu il oldu, o, müstəqillik və inkişaf yolu ilə daha inamla addımladı. İlin sonunda ABŞ-ın "U.S.News & World Report" jurnalı 2019-cu ildə dünyanın ən güclü ölkələrinin reyting siyahısını açıqladı. Azərbaycan siyahıda 80 ölkə arasında 45-ci yerdə qərarlaşdı, hətta bir neçə Avropa ölkəsini geridə qoydu. Siyahı tərtib edilərkən ölkələrin iqtisadi vəziyyəti, hərbi gücü, siyasi təsir dairəsi, dünyada liderliyi və bir sıra digər amillər nəzərə alınmışdır.

2019-cu il Azərbaycan tarixinə, eyni zamanda, dərin islahatlar ili kimi yadda qaldı. İqtisadi, siyasi və sosial sahələrdə aparılan islahatları, o cümlədən, struktur dəyişikliklərini ölkəmizin gücünün və imkanlarının daha da artırılması baxımından tarixi nailiyyət kimi qəbul etmək olar. Azərbaycan xalqı öz taleyini böyük inamla etibar etdiyi Prezident İlham Əliyevin apardığı siyasəti bu gün, birmənalı olaraq, dəstəkləyir. Dövlət başçısı isə xalqın bu etimadına arxalanaraq daxili və xarici aləmdə müstəqil, milli maraqlara xidmət edən siyasət yürüdü. "Mən xalqımın bir nömrəli xidmətçisiyəm" deyən Prezident İlham Əliyevin vətəndaşların rifahı naminə həyata keçirdiyi islahatlar, xalq-İqtidar birliyi qazınan böyük uğurların əsas mənbəyidir. Bu isə onu göstərir ki, ölkəmizin müstəqillik yolu ilə irəliləməsinə mane olmaq mümkün deyil.

Məlum olduğu kimi, 2019-cu ilin oktyabrın 25-də Bakıda Qoşulmama Hərəkatına üzv ölkələrin dövlət və hökumət başçılarının XVIII Zirvə Görüşü keçirildi və 120 ölkənin yekdil qərarı ilə Azərbaycan 3 il ərzində BMT-dən sonra bu ikinci böyük beynəlxalq təsisatə sədrlik edəcəkdir. Bu, ölkəmizə göstərilən böyük etimaddır və sübut edir ki, dünya birliyi Azərbaycanı dəstəkləyir və ona böyük hörmətlə yanaşır.

Ölkəmizdə Ümummilli Lider Heydər Əliyev tərəfindən əsas qo-

yulan müstəqil dövlət quruculuğu prosesinin tərkib hissəsi kimi respublikamızın hərbi qüdrətinin formalaşdırılması müvəffəqiyyətlə həyata keçirilmişdir. Azərbaycanın vahid komandanlıqdan idarə olunan nizami, yüksək döyüş qabiliyyətinə malik Silahlı Qüvvələrinin sürətli inkişafı istiqamətində əsaslı addımlar atılmışdır.

Prezident İlham Əliyev Ordumuzun döyüş qabiliyyətinin artırılmasını, Silahlı Qüvvələrin maddi-texniki bazasının möhkəmləndirilməsini hər zaman xüsusi diqqətdə saxlayır. Bu diqqətin nəticəsidir ki, hazırda Azərbaycan Ordusu dünyanın ən güclü orduları sırasındadır. Azərbaycan Respublikasının Prezidenti, Silahlı Qüvvələrin Ali Baş Komandanı İlham Əliyevin qeyd etdiyi kimi: "Bizim ordumuzun gücü, döyüş qabiliyyəti, peşəkarlığı artır... Biz müharibə şəraitində yaşayırıq. Müharibə hələ bitməyib və biz hər an hazır olmalıyıq ki, doğma torpaqlarımızı işğalçılardan azad edək.

Əlbəttə, dövlət başçısının bu fikri Silahlı Qüvvələrimizin inkişafının əsas istiqamətlərini və hədəflərini tam ifadə etmişdir. 2016-cı ilin aprel döyüşlərində düşməne sarsıdıcı zərbələrin endirilməsi, 2018-ci ildə Naxçıvan Muxtar Respublikası istiqamətində qazanılmış Günnüt zəfəri, həmçinin, Azərbaycan sərhəddilərinin 2019-cu ildə Qazaxıstanın Babakar istiqamətində əldə etdikləri ciddi uğurlar Silahlı Qüvvələrimizin qüdrətini nümayiş

etdirir.

Keçən əsrin 80-ci illərinin sonu, 90-cı illərinin əvvəllərindən başlayaraq Ermənistanın ölkəmizə təcavüzü nəticəsində Azərbaycan humanitar fəlakətlə üzləşib. BMT Təhlükəsizlik Şurası erməni silahlı qüvvələrinin işğal olunmuş ərazilərdən dərhal və qeyd-şərtsiz çıxarılmasını tələb edən dörd qətnamə qəbul edib. 1993-cü ildən bəri bu qətnamələr yerinə yetirilmir. Azərbaycan dövləti bir milyondan çox qaçqın və məcburi köçkünün problemlərini, demək olar ki, təkbaşına həll etməkdədir.

Təkcə 2019-cu ildə 5 mindən çox məcburi köçkün, 800-ə yaxın şəhid ailəsi üçün yeni mənzillər və evlər tikilmişdir. Prezident İlham Əliyev Dünya Azərbaycanlılarının Həmrəyliyi Günü və Yeni il münasibətilə Azərbaycan xalqına təbrikində bir daha vurğulamışdır: "Bizim ardıcıl, düşünülmüş siyasət münaqişənin həllinə gətirib çıxaracaq. İqtisadi gücümüz, hərbi gücümüz, siyasi gücümüz, demoqrafik artım - bütün bu amillər bizim mövqeyimizi gücləndirir. Əminəm, gün gələcək ki, Azərbaycan öz ərazi bütövlüyünü bərpa edəcəkdir.

Prezident, Ali Baş Komandan İlham Əliyevin Rusiya Federasiyasının Soçi şəhərində "Valday" Beynəlxalq Diskussiya Klubunun XVI illik iclasının plenar sessiyasında bəyan etdiyi "Dağlıq Qarabağ Azərbaycandır və nida işarəsi!" fikri hər bir hərbi qulluqçu üçün konkret vəzifələri bir daha dəqiqləşdirdi.

Bu il yanvarın 13-də Azərbaycan Respublikası Prezidentinin yanında keçirilən 2019-cu ilin yekunlarına həsr olunmuş müşavirədə Prezident İlham Əliyev hərbi sahədə nailiyyətlərimizi konkret faktlarla təqdim etdi ki, "Dünyanın ən güclü orduları reytingində Azərbaycan 52-ci, Ermənistan isə 96-cı yerdədir. O cümlədən, hava gücü üzrə Azərbaycan 63-cü, Ermənistan 86-cı yerdədir. Dəniz gücü üzrə Azərbaycan 67-ci yerdədir, Ermənistan 78-ci yerdədir.

Səfərbərlik və hərbi xidmətə çağırış ölkəmizin müdafiəsinin mühüm tərkib hissəsidir

Səfərbərlik və Hərbi Xidmətə Çağırış üzrə Dövlət Xidməti

(SHXÇDX)

"Hərbi vəzifə və hərbi xidmət haqqında" Azərbaycan Respublikası Qanununun təbiiqi barədə Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 13 fevral 2012-ci il tarixli Fərmanına əsasən, müvafiq sahədə idarəetmə strukturunun təkmilləşdirilməsi, onun müasir tələblərə uyğun qurulması məqsədilə Müdafiə Nazirliyinin tabeliyində olan Azərbaycan Respublikasının Hərbi Komissarlığı, Naxçıvan Muxtar Respublikasının Hərbi Komissarlığı, rayon, şəhər, şəhər rayonu hərbi komissarlıqları ləğv edilmiş və onların əsasında yaradılmışdır. Ötən 8 il ərzində Səfərbərlik və Hərbi Xidmətə Çağırış üzrə Dövlət Xidməti Azərbaycan Respublikasının Prezidenti, Ali Baş Komandan İlham Əliyevin diqqət və qayğısı nəticəsində böyük inkişaf yolu keçərək hərbi quruculuğu prosesinin təkmilləşdirilməsinə öz töhfələrini vermişdir. Müvafiq mərkəzi icra hakimiyyəti orqanı olaraq dövlət siyasətinin tələb olunan səviyyədə icrasını təmin etmək məqsədilə, xidmət tərəfindən əsaslı tədbirlər görülmüş, səfərbərlik hazırlığı, Silahlı Qüvvələrin çağırışçıları komplektləşdirilməsi, vətəndaşların hərbi vətənpərvərlik tərbiyəsi, müddətli həqiqi hərbi xidmətə çağırışa qədərki hazırlığı istiqamətində əhəmiyyətli nəticələr əldə edilmişdir.

Gənclərimizin ən mühüm vəzifələrindən biri Silahlı Qüvvələrimizin sıralarında Vətən qarşısındakı müqəddəs borclarını yerinə yetirməkdir. Fərəhli haldır ki, bu gün gənclərimiz dövlət qarşısında konstitusion borcunu yerinə yetir-

mək üçün həqiqi hərbi xidmətə böyük həvəslə gedirlər. Çünki onlar hərbi xidmət dövründə təlim və məşğələlərdə döyüş hazırlığını artırır, mənəvi-psixoloji cəhətdən daha da möhkəmlənirlər. Xidmət tərəfindən təşkil edilən ictimaiyyətin, şəhər və rayonların icra hakimiyyətinin, idarə və təşkilatların, eləcə də, hüquq-mühafizə orqanları əməkdaşlarının, təhsil işçilərinin, ziyalıların, aşısaqqalların, Qarabağ müharibəsi veteranlarının, valideynlərin, kütləvi informasiya vasitələrinin ümumiyyətlə vətəndaşların ildə dörd dəfə - yanvar, aprel, iyul və oktyabr aylarının 1-dən 30-dək müddətli həqiqi hərbi xidmətə yolasalma və ehtiyata buraxılan hərbi vəzifəliyə qarşılanmaları ilə bağlı təşkil edilən təntəni mərasimlər cəmiyyətdə rəğbətə qarşılınır və böyük ruh yüksəkliyi yaradır.

Xidmətdə müxtəlif sahələr üzrə əldə olunan nəticələr əvvəlki illərin göstəricilərindən xeyli yüksəkdir. Ötən dövr ərzində səfərbərlik hazırlığı və səfərbərlik işinin təşkili, vətəndaşların ilkin hərbi qeydiyyatı alınması, müddətli həqiqi hərbi xidmətə hazırlanması və hərbi xidmətə çağırılması, gənclərin hərbi vətənpərvərlik ruhunda tərbiyə olunması, eyni zamanda, vətəndaşların qəbulu və müraciətlərinə baxılması, vətəndaş məmnunluğunun təmin edilməsi, qanunvericilik bazasının təkmilləşdirilməsi, korrupsiyaya qarşı mübarizə, xidmətin daha bacarıqlı və savadlı kadrlarla komplektləşdirilməsi, maddi-texniki bazanın gücləndirilməsi və digər sahələrdə bir sıra tədbirlər həyata keçirilmişdir. Qarşıya qoyulan vəzifələrin yüksək səviyyədə həyata keçirilməsi üçün maddi-texniki bazanın gücləndirilməsi və şəxsi heyətin iş şəraitinin yaxşılaşdırılması, olduqca zəruri məsələlərdəndir. Dövlətimizin qayğısı nəticəsində, artıq səkkiz il ərzində bir neçə rayonda SHXÇDX-nin yerli struktur bölmələrinin yeni inzibati binaları istifadəyə verilmişdir. Ötən il xidmətin Goranboy rayon şöbəsinin yeni inzibati binasının açılışı olmuş, Lənkəran rayon şöbəsinin xidməti şəraiti yaxşılaşdırılmışdır. Qəbələ, Göygöl və Qax rayon şöbə və bölmələrinin yeni inzibati binalarının inşası başa çatdırılmış, Si-

Səfərbərlik və Hərbi Xidmətə Çağırış üzrə Dövlət Xidməti qarşıya qoyulmuş vəzifələri azmla yerinə yetirir

Səfərbərlik və Hərbi Xidmətə Çağırış üzrə Dövlət Xidmətinin yaradılmasından 8 il ötür

yəzən rayonunda işə inşaat işləri davam etdirilir. O cümlədən, işğal altında olan Xocavənd rayon əhalisinin, hərbi vəzifələrin, çağırışçıların səfərbərlik və hərbi xidmətə çağırış kimi mühüm işlərinin icrasını daha mütəşəkkil qaydada təmin etmək məqsədilə, xidmətin yerli struktur bölməsi yaradılmışdır.

Hərbi vətənpərvərlik təربiyəsi gücləndirilir

Gənc nəslin vətənpərvərlik ruhunda təربiyə edilməsi, yeniyetmə və gənclərdə Vətənə məhəbbət hissinin yüksəldilməsi, milli-mənəvi dəyərlərin aşılınması, onların Azərbaycanın müstəqilliyi və ərazi bütövlüyü uğrunda mübarizəyə hazırlıq ruhunda təربiyə edilməsi istiqamətində birgə fəaliyyətin həyata keçirilməsi məqsədilə, Səfərbərlik və Hərbi Xidmətə Çağırış üzrə Dövlət Xidməti ilə Azərbaycan Respublikasının Gənclər Fondu arasında əməkdaşlığa dair Anlaşma Memorandumu imzalanmış və ötən il ərzində respublika əhəmiyyətli bir çox tədbirlər keçirilmişdir.

Vətəndaşlar arasında hərbi vətənpərvərlik işinin aparılması ilə əlaqədar respublikanın bir sıra rayon və şəhərlərində "Vətənin müdafiəsinə hazıram!" devizi altında vətənpərvərlik xarakterli silsilə kütləvi tədbirlər keçirilmiş, eyni zamanda, Azərbaycan Respublikasının Gənclər və İdman Nazirliyi tərəfindən "Cəsurlar" və "Şahinlər" Hərbi-İdman Oyunlarında xidmətin yerli idarə, şöbə və bölmələrinin hərbi qulluqçularının yaxından iştirakı və müvafiq köməkliyin göstərilməsi təmin olunmuşdur. Səfərbərlik və Hərbi Xidmətə Çağırış üzrə Dövlət Xidməti hərbi vətənpərvərlik təربiyəsinin daha geniş müstəvidə təbliği məqsədilə ötən il tərəfdaş qurumlarla - "Bakı Metropoliteni" QSC ilə əməkdaşlıq çərçivəsində Bakı metrosunun stansiyalarında, "Azərbaycan Dəmir Yolları" QSC-nin Bakı Dəmir Yolu Vağzalında və sərnəşin stansiyalarında, Bakı Nəqliyyat Agentliyinin "Koroğlu" Nəqliyyat- Mübadilə Mərkəzində quraşdırılmış monitorlarda SHXÇDX-nin vətənpərvərlik mövzusunda hazırladığı iki videoçarxın yayımına başlanıb. Belə bir platformanın həyata keçirilməsi rəğbətə qarşılanıb. Buna görə də, müddətli həqiqi hərbi xidmətə çağırış dövründə əhalinin sıx olduğu ictimai yerlərdə və daha çox istifadə etdiyi ictimai nəqliyyat infrastrukturalarında da bu istiqamətdə işlər davam etdirilir. Respublikanın bütün şəhər və rayonlarının əsas küçə və prospektlərində də hərbi vətənpərvərlik mövzusunda banerlərin quraşdırılması həyata keçirilmiş, monitorlarda slaydlar yerləşdirilmişdir.

Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 13 iyul 2012-ci il tarixli Fərmanı ilə Səfərbərlik və Hərbi Xidmətə Çağırış üzrə Dövlət Xidmətinin tabeliyində yaradılmış "Hərbi Vətənpərvərlik və Mütəxəssis Hazırlığı Mərkəzi" Məhdud Məsuliyyətli Cəmiyyəti tərəfindən Silahlı Qüvvələrə xüsusi hərbi ixtisaslar üzrə peşəkar kadrların hazırlığı aparılır.

Ulu Öndər Heydər Əliyev gəncləri "Azərbaycanın gələcəyi" adlandırıb və deyirdi ki, cəmiyyətin gələcək tərəqqisi bir çox cəhətdən gənclərimizə nəyi və necə öyrətməyimizdən asılı olacaq. Bu diqqət və qayğının nəticəsidir ki, hazırda Azərbaycan gəncliyi ictimai həyatın bütün sferalarında aktiv fəaliyyəti ilə seçilir, demək olar ki, cəmiyyətin avanqard qüvvəsinə çevrilib. Gəncliyə və

gənclərə etimad artıq öz təsdiqini tapmaqdadır. Bu gün gənc nəslin düzgün formalaşması ölkəmizin ictimai-siyasi həyatında önəmli yer tutmaqla yanaşı, gənclər siyasəti mahiyyət və keyfiyyətə yeni mərhələsini yaşayır. Gənclər dövlət qayğısını daim öz üzərlərində hiss edərək, nailiyyətləri ilə onlara göstərilən qayğıni doğrultmağa çalışırlar. Əlbəttə, Azərbaycanın parlaq gələcəyinin təminatçısı olan gənclər bütöv və müstəqil Azərbaycan naminə güclərini səfərbər etməli, Vətənin inkişafı üçün səylə çalışmalı, onlara arxalanan ölkə başçısının etimadını doğrultmalı, hər an Ali Baş Komandanın və rəccəyi əmrə hazır olmalıdırlar.

Vətəndaş məmnunluğu

Bu gün ölkəmizdə aparılan siyasətin mərkəzində insan amili dayanır. Ölkə rəhbərliyi səviyyəsində aparılan işlərin əsas hədəfi vətəndaşlara xidmət, vətəndaş məmnunluğunun təmin edilməsidir. Azərbaycan Respublikası Prezidentinin mərkəzi icra hakimiyyəti orqanlarının rəhbərlərinin və müavinlərinin regionlarda vətəndaşların qəbulunun keçirilməsi, onların təklif, şikayət və rəylərinin öyrənilməsi, qanuni tələblərinin yerinə yetirilməsi, eyni zamanda, vətəndaş məmnunluğunun təmin edilməsinə dair tapşırığının icrası ilə əlaqədar Səfərbərlik və Hərbi Xidmətə Çağırış üzrə Dövlət Xidmətinin rəisi və xidmət rəisinin müavinləri tərəfindən respublikanın regionlarında və xidmətin aparatında vətəndaşların qəbulunun keçirilməsi təşkil edilmişdir. Qəbul zamanı bir sıra müraciətlər yerində həllini tapmış, araşdırılması tələb olunan müraciətlər qeydiyyata alınaraq icrası ilə əlaqədar müvafiq tədbirlər görülmüş, xidmətin səlahiyyətlərinə aid olmayan müraciətlər baxılması üçün aidiyyəti qurumlara göndərilmişdir.

Elektron xidmətlərin göstərilməsi və aidiyyəti qurumlar arasında inteqrasiyanın yaradılması istiqamətində müvafiq işlər davam etdirilmiş Daxili İşlər Nazirliyi, Ədliyyə Nazirliyinin Əhəlinin Dövlət Reyestri Xidməti, Əmək və Əhəlinin Sosial Müdafiəsi Nazirliyi, Səhiyyə Nazirliyi və Dövlət İmtahan Mərkəzi ilə inteqrasiya işləri yekunlaşdırılmışdır. Dövlət qurumları ilə inteqrasiya prosesi vətəndaşların xidmətə alma imkanlarını kifayət qədər sadələşdirməklə rahatlıqlarının təmin edilməsi istiqamətində irəliyə atılmış daha bir addım olmuşdur. Məsələn, Dövlət İmtahan Mərkəzi ilə inteqrasiya nəticəsində çağırışçılara müddətli həqiqi hərbi xidmətə çağırışdan təhsilə görə möhlətin verilməsi üçün Azərbaycan Respublikası daxilində ali və ilk peşə ixtisası təhsil müəssisələrində təhsil alan vətəndaşlar barədə məlumatların elektron qaydada alınması və avtomatik olaraq, xidmətin "Vahid elektron-informasiya sistemi"nə yüklənməsi həyata keçirilir. Eləcə də, bu inteqrasiya ilə ali təhsil müəssisələrinə qəbul imtahanına sənəd verən çağırışçılara imtahana buraxılmalarına görə möhlət verilməsi üçün elektron ərizə məlumatlarının alınması təmin edilir.

Həmçinin, Dövlət Miqrasiya Xidməti ilə şəxsin Azərbaycan Respublikasının vətəndaşlığına mənsubiyyətlə bağlı müvafiq sərəğuların elektron qaydada mübadiləsi işi təşkil edilmişdir.

Eyni zamanda, Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin müvafiq Qərarına uyğun olaraq, "Elektron xidmət növlərinin Siyahısı"nın təkmilləşdirilməsi məqsədilə, "Elektron hökumət portalı"na inteqrasiya edilmiş, çağırışçılara və hərbi vəzifəliyə inzibati qayda pozuntularına görə protokolla-

rın yazılması və cərimələrin tətbiq edilməsi üçün xidmətin "Vahid elektron- informasiya sistemi"ndə müvafiq modullar hazırlanaraq cərimələr barədə məlumatların "ASANPAY" ödəniş sistemine ötürülməsi üçün servislər yazılmışdır.

Vətəndaşlara göstərilən elektron xidmətlərin tətbiqi, vətəndaş məmnunluğunun və şəffaflığın təmini ilə bağlı çağırışçıların müddətli həqiqi hərbi xidmət keçmək üçün hərbi hissələrə təyin olunmaları barədə məlumatlar hər çağırış qabağı SMS vasitəsilə çağırışçıların mobil telefon nömrələrinə göndərilir, eyni zamanda, xidmətin saytında yerləşdirilir.

Göstərilən xidmətlərin operativliyinin təmin olunması və işin keyfiyyətinin artırılması məqsədilə xidmətin "Vahid Elektron- Informasiya Sistemi"ndən istifadə edilməsi üçün proqram təminatı da hazırlanaraq istifadəyə verilmiş, həmçinin, "ASAN xidmət" mərkəzləri ilə xidmətin aparatı, o cümlədən, yerli idarə, şöbə və bölmələri arasında daxili rabitə əlaqəsinin qurulması təmin edilmişdir.

Prezident İlham Əliyevin "Azərbaycan Respublikasında bir sıra dövlət orqanlarının strukturunun optimallaşdırılması və idarə edilməsinin təkmilləşdirilməsi ilə bağlı əlavə tədbirlər haqqında" 17 yanvar 2019-cu il tarixli Fərmanına əsasən, Bakı şəhərində, habelə, "ASAN xidmət" mərkəzlərinin yerləşdiyi digər inzibati-ərazi vahidlərində "Azərbaycan Respublikasının Prezidenti yanında Vətəndaşlara Xidmət və Sosial İnnovasiyalar üzrə Dövlət Agentliyinin fəaliyyətinin təmin edilməsi haqqında" Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2012-ci il 5 sentyabr tarixli 706 nömrəli Fərmanının 5-ci hissəsində nəzərdə tutulan dövlət xidmətləri yalnız "ASAN xidmət" mərkəzlərində həyata keçirilir. Səfərbərlik və Hərbi Xidmətə Çağırış üzrə Dövlət Xidmətinin Aparatında, həmçinin, tabelikdə olan struktur bölmələrdə vətəndaşların müraciətlərinə baxılması işində səmərəliliyin artırılması, vətəndaş müraciətlərinə daha diqqətlə yanaşılması, ərizə və şikayətlərin araşdırılması və yaranmasına səbəb olan amillərin təhlili, narahatlıq doğuran məsələlərin müəyyənləşdirilməsi və aradan qaldırılması istiqamətində mühüm addımlar atılmış, "ASAN xidmət" mərkəzlərində həyata keçirilən xidmət növlərinin sayı artırılmış, xidmətin "ASAN xidmət" mərkəzlərində ezam edilmiş əməkdaşları tərəfindən xidmətin səlahiyyətlərinə aid olan müraciətlərin qanunmüvafiq qaydada həll edilməsi təmin edilmiş, bu da, öz növbəsində, vətəndaşlar tərəfindən müsbət qarşılanmışdır. Ümumilikdə, 2019-cu il ərzində 39943 nəfər vətəndaş xidmətin "ASAN xidmət" mərkəzlərində fəaliyyət göstərən nümayəndələrinə müraciət etmiş və 39120 nəfər vətəndaşın müraciəti müsbət həll edilmişdir, digər müraciətlər aidiyyəti üzrə yönləndirilmişdir.

Şəhid ailələrinə, müharibə əlilləri və veteranlarına xidmət tərəfindən daim diqqət göstərilir. Ötən il daha bir yeni layihənin əsası qoyulmuşdur. Səfərbərlik və Hərbi Xidmətə Çağırış üzrə Dövlət Xidməti respublikamızın bütün şəhər və rayonlarında Azərbaycan xalqının milli-mənəvi bütövlüyünü təcəssüm etdirən Novruz Bayramı, Qurban Bayramı, 31 Dekabr Dünya Azərbaycanlılarının Həmrəyliyi Günü və Yeni il münasibətilə, o cümlədən, dekabrın 1-də və 2-də könüllülük hərəkatının üzvləri olan gənclərin iştirakı ilə "Azərbaycan Könüllülük Həftəsi" layihəsinin "Şəhidimiz kampaniyası"

çərçivəsində şəhid ailələrinə ziyarət təşkil etmiş və onlara sovgat çatdırılmışdır.

Xidmətin beynəlxalq əlaqələri

Xidmətin beynəlxalq əlaqələri sahəsində müəyyən işlər həyata keçirilmişdir. Beynəlxalq əməkdaşlığın inkişaf etdirilməsi istiqamətində ötən dövr ərzində də tədbirlər həyata keçirilmiş, Türkiyə Silahlı Qüvvələrinin Azərbaycan Respublikasına yeni təyin olunmuş hərbi attaşesi ilə, İsrailin Azərbaycan-dakı fəvqəladə və səlahiyyətli səfiri ilə, türkiyəli qazilərdən və ehtiyatda olan zabitlərdən ibarət nümayəndə heyəti ilə görüşlər keçirilmişdir. Eyni zamanda, Xarici İşlər Nazirliyi tərəfindən təşkil edilmiş və Gürcüstan Respublikasında keçirilmiş iki dövlətin qurumlarının nümayəndələrinin işçi görüşündə xidmətin əməkdaşının iştirakı təmin olunmuşdur.

Sovet qoşunlarının Əfqanıstandan çıxarılmasının 30-cu ildönümü münasibətilə Dövlət Təhlükəsizliyi Xidmətinin Mədəniyyət Mərkəzində Səfərbərlik və Hərbi Xidmətə Çağırış üzrə Dövlət Xidmətinin təşkilatçılığı ilə tədbirin keçirilməsi təşkil edilmişdir.

Kadr və kadr hazırlığı

Xidmətin savadlı və bacarıqlı əməkdaşlarla komplektləşdirilməsi işi, prioritet olaraq, nəzərdə saxlanılmışdır. 2019-cu il ərzində də Səfərbərlik və Hərbi Xidmətə Çağırış üzrə Dövlət Xidmətinə zabıt, gizir və müddətdən artıq həqiqi hərbi xidmət hərbi qulluqçusu qismində həqiqi hərbi xidmətə və mülki işə qəbul olunmaq üçün müraciət etmiş vətəndaşlar müvafiq qaydada test imtahanlarına cəlb olunmuş, onların fiziki hazırlıqları və sağlamlıq vəziyyətləri yoxlanılmış, barələrində yoxlama tədbirləri həyata keçirilmiş, müsbət nəticə əldə etmiş şəxslər həqiqi hərbi xidmətə və işə qəbul edilmişlər.

Ötən il Prezident İlham Əliyev tərəfindən genişmiqyaslı sosial paket təqdim edilmiş və bu sosial paket 4 milyon 200 min əhalini əhatə etmişdir. Səfərbərlik və Hərbi Xidmətə Çağırış üzrə Dövlət Xidmətinin hərbi qulluqçularının aylıq pul təminatı vəzifə şəxslərinin orta hesabla 40 faizi həcmində, həmçinin, dövlət qulluqçularının, dövlət qulluqçusu olmayan mülki işçilərinin əmək haqları əhəmiyyətli dərəcədə artırılmışdır.

Səfərbərlik və Hərbi Xidmətə Çağırış üzrə Dövlət Xidmətində işləyən işçilərin əmək, sosial, iqtisadi hüquqlarının və qanuni mənafələrinin müdafiəsi, onların ailə üzvlərinin sağlamlıqlarının qorunması məqsədilə, "Həmkarlar ittifaqı haqqında" Azərbaycan Respublikasının Qanununa müvafiq olaraq, xidmətin ilk həmkarlar ittifaqı təşkilatı təsis edilmiş və il ərzində işçilərin sosial-rifah halının yüksəldilməsi istiqamətində zəruri tədbirlər həyata keçirilmişdir.

Səfərbərlik və Hərbi Xidmətə Çağırış üzrə Dövlət Xidmətinin hər bir əməkdaşı xalqa, dövlətə sədaqətlə xidmət edir və yaxşı bilir ki, bu xidmətin alternativini yoxdur...

Arzu RƏHİMOV,
general-leytenant,
Azərbaycan Respublikası Səfərbərlik
və Hərbi Xidmətə
Çağırış üzrə Dövlət Xidmətinin rəisi

Asayiş keşikçilərini qınamaqdansa, qanunlarımızın aliliyinə hörmət etmək lazımdır

Ölkəmiz öz qürurlu tarixində daha bir siyasi kampaniyanı uğurla başa vurdu. Fevralın 9-da keçirilmiş parlament seçkiləri demokratik inkişaf istiqamətində atılan növbəti addım kimi yaddaşlara yazıldı. Bunu təkcə ölkə ictimaiyyəti deyil, seçkiləri müşahidə etmək üçün Azərbaycana gələn beynəlxalq müşahidəçilər də öz hesabatlarında, açıqlamalarında xüsusi olaraq vurğuladılar. Heç şübhəsiz ki, bu faktlar, demokratik, şəffaf və ədalətli formada təşkil olunan parlament seçkiləri həyata keçirilən siyasi islahatların növbəti mərhələsi kimi yüksək qiymətləndirilir.

Bu fikirləri AZƏRTAC-a açıqlamasında Yeni Azərbaycan Partiyası Siyasi Şurasının üzvü, "İki sahil" qəzetinin baş redaktoru Vüqar Rəhimzadə deyib.

"İki sahil" qəzetinin baş redaktoru bildirib ki, ölkəmizin uğurlarına sevinənlərlə bərabər, inkişafımıza qısqanclıqla yanaşan xarici və daxili dairələr də öz çirkin əməlləri ilə hələ də "nəfəs aldıklarını" nümayiş etdirməyə çalışırlar: "Daxili İşlər Nazirliyinin dünən yaydığı məlumatda da qeyd edildiyi kimi, Mərkəzi Seçki Komissiyasının (MSK) qarşısında bir qrup şəxs icazəsiz aksiya keçirməyə cəhd edib. MSK nümayəndələri onlarla söhbət aparmağa çalışıblar, amma icazəsiz aksiyada iştirak edənlər buna məhəl qoymayaraq öz qanunsuz hərəkətlərini davam etdiriblər. Əraziyə gələn polis əməkdaşları qanunsuz aksiyanın dayandırılmasını tələb ediblər. Bütün xəbərdarlıqlara baxmayaraq, onlar yenə də öz əməllərindən əl çəkməyiblər. Təbii olaraq polis qanunun tələb etdiyi kimi, öz vəzifə borcunu yerinə yetirərək bu qeyri-qanuni aksiyanın qarşısını alıb. Bu, bir qürurverici faktdır ki, Azərbaycan hüquqi dövlətdir. Ona görə də hər kəs ölkə qanunlarına əməl etməli, ona tabe olmalıdır. Təbii ki, belə özbaşınalıqların qarşısı daim dövlətçiliyin keşiyində dayanan Azərbaycan polisi tərəfindən qətiyyətlə alınacaq, qanunsuz əməllərə və hərəkətlərə hüquqi qiymət veriləcəkdir.

Parlament seçkilərində məğlub olmuş bəzilərinin sifarişini yerinə yetirən bu qanun pozucuları dərk etməlidirlər ki, Azərbaycanın Milli Məclisi 125 nəfərdən formalaşır və qanunverici orqana ən yüksək səs toplamış qaliblər deputat seçilir. Bu il parlament seçkilərində rekord həddə namizəd qeydə alınmışdır. Namizəd olmuş 1500-ə yaxın insanın hamısını 125 yerə sığdırmaq mümkün deyil. Bu, seçkidir. Bu, bir siyasi mədəniyyət tələb edən böyük siyasi aksiyadır. Bu reallığı hər kəs anlamalı, məğlub olmuşlar isə öz riyakar niyyətlərindən əl çəkməli, məğlubiyətlərini etiraf etməli, qalib olmuşlara xoş arzularını ifadə etməlidirlər. Budur sivil seçki mədəniyyətinə xidmət, bunun əksinə olaraq qanunları pozub hansısa qüvvənin, yaxud kimlərinə çirkin sifarişlərini yerinə yetirmək ən böyük cinayətdir. Cinayət isə cəzasız qalmamalıdır".

YAP-ın Siyasi Şurasının üzvü bildirib ki, kimliyindən asılı olmayaraq, bütün vətəndaşlar qanunun aliliyinə və insanların seçiminə hörmətlə yanaşmalı, qanunun qarşısında bərabər hüquqlu məsuliyyət daşımalıdır. Şübhə etmirəm ki, bu hərəkətləri və əməlləri törədənələrə qarşı qanunun aliliyi ilə

yanaşılacaq, qanunu pozan insanları layiqli cəzalarını alacaqlar.

Baş redaktor vurğulayıb ki, 9 fevral parlament seçkilərində səsvermə zamanı sosial şəbəkələrdə yayılan bəzi videolarda

polisin guya zorakılığa yol verməsi ilə bağlı fikirlər formalaşdırılmağa da cəhdlər olub: "Sözsüz ki, bütün bunlar qərəzli və ədalətsiz yanaşmalardır. Qeyd edək ki, polis yalnız Seçki Məcəlləsi ilə nəzərdə tutulmuş halda - rəsmi dövlət əsasında seçki məntəqələrinə gəlib asayışı bərpa edir, qanunauyğun tədbirlər həyata keçirir. Bəli, biz bir məntəqədə buna rast gəlmişik. Məntəqə sədri qanunvericiliyin tələbinə uyğun olaraq, ərazidə xidmət aparan polis əməkdaşlarını məntəqəyə dövlət edib və orada olan müşahidəçinin seçki prosesinə yersiz müdaxilə etməsinə və seçicilərin normal səs vermələrinə maneələr yaratdığını bildirib. Polis həmin şəxsi nizam-intizama dövlət edib, ondan məntəqəni tərk etməsinə istəyib. Amma həmin şəxs polisin qanuni tələbinə əməl etməyib və müqavimət göstərmiş. Polislər güc tətbiq etməklə onu məntəqədən kənarlaşdırıblar. Ciddi xəbərdarlıqdan sonra onun yenidən məntəqəyə daxil olmasına icazə verilib. Hesab edirik ki, polis səsvermə günü öz xidmətini yüksək səviyyədə, qanunun tələbinə uyğun formada həyata keçirib, seçicilərin rahat formada səs verməsi üçün lazım olan bütün tədbirlər görülüb".

V.Rəhimzadə əlavə edib ki, polisi qaramaq, onun fəaliyyətinə kölgə salmaq siyasi riyakarlıqdır və bu kimi hallar qəbul edilməzdir: "Nəzərə almaq lazımdır ki, polis qanunun ona verdiyi imkanlar daxilində hərəkət edir. Polisin əsas vəzifəsi isə ölkədə asayışı, insanların təhlükəsizliyini qorumaqdır. Əgər kimsə qanunu pozursa, mütləq qarşısında asayiş keşikçisini görəcəkdir. Bu, dünyanın hər yerində belədir. Götürək elə Avropa ölkələrini. Zaman-zaman biz bu ölkələrdə insanların keçirdikləri aksiyaların və polislə qarşıdurmaların şahidi olururuq. Heç kim deyə bilməz ki, qanunu kobud şəkildə pozan, vəhşilik edən hansısa şəxsin hərəkətlərinə göz yumulur. Əgər kimsə polisin nəzakətli formada edilən tələbinə əməl etmərsə, ona qarşı güc tətbiq etmək artıq qəçılmazdır. Bütün bunlar da polisin qanuni vəzifələridir. Hər zaman təhlükəsizliyimizin keşiyində dayanan, şərefli peşə sahibi olan polislərimizi qınamaqdansa, qanunlarımızın aliliyinə hörmət etmək və polisin qanuni tələblərinə sözsüz əməl etmək lazımdır".

Bəhruz Quliyev: Azərbaycan xalqı öz seçimini edib

"Ölkədə keçirilən parlament seçkiləri bir çox beynəlxalq təşkilatlar tərəfindən - o cümlədən, ATƏT PA, həmçinin, ATƏT DTİHB tərəfindən yüksək və məqbul şəkildə dəyərləndirildi. Azərbaycanda keçirilən seçkilər ölkədəki demokratik islahatların nəticəsi olaraq qiymətləndirildi. Lakin bir sıra qüvvələr var ki, həyata verilən bəyanatlara rəğmən müəyyən dairələrin anti-Azərbaycan əleyhinə verdikləri tapşırıqları icra etməyə cəhd göstərirlər". Bu fikirləri "Səs" qəzetinin baş redaktoru Bəhruz Quliyev deyib.

B.Quliyev bildirib ki, seçkiləri müşahidə edən 800-dən çox beynəlxalq müşahidəçi və jurnalist qrupları birmənalı olaraq həmin nəticələri şəffaf və demokratiyaya dəstək kimi qiymətləndiriblər: "Əbəs deyil ki, verilən hər bir qiymət, hər bir dəyər ölkəmizdəki demokratik və şəffaf meyarların atributu olaraq yeni açılımları ortaya qoydu. Bu açılımların birbaşa sübut etdi ki, Azərbaycanda aparılan siyasi islahatlar reallığın ölkədə keçirilən seçkilər kontekstində modern etalon faktorunu ortaya qoydu".

"Təəssüf ki, bütün bunların müqabilində bir sara destruktiv qüvvələr - xüsusilə ölkədəki sabitliyi pozmaq istəyən sözdə müxalifət öz rüsvayçılıqlarını gizlətməkdən ötrü uğursuz cəhdlərə əl atdılar" - deyən Bəhruz Quliyev qeyd edib ki, belə cəhdlərin arxasında dayanan faktorlardan biri də Azərbaycan əleyhinə fəaliyyət göstərən ermənipərəst qurumların siyasi oyunbazlıqlarıdır: "Əgər bu gün Bakı şəhərinin mərkəzində 3-5 nəfər, xüsusilə qadınlar AXCP, Milli Şura kimi qurumlar tərəfindən ortaya atılırsa, Əli Kərimli, Cəmil Həsəni kimi şəxslərin təlimatları əsasında müəyyən satılmış şəxslər var-gəl edirlərsə, bu faktın özü sübut edir ki, onlar xalqın seçim iradəsi fonunda aldıkları ağır zərbəni həzm edə bilmək iqtidarında deyillər.

deyillər.

Maraqlıdır ki, postseçki dövründə bu kimi "qüvvələrin" birdən-birə fəallaşmaları məhz beynəlxalq şəkildə şəffaf və demokratik seçkilərə verdikləri müsbət qiymətlərdən sonra meydana gəldi. Təbii ki, Azərbaycandakı sabitlik gerçəkliyinə, münbit seçki mühitinə xələl vurmaq istəyən bir qrup ünsür öz istəkləri ilə deyil, müəyyən cinahların sifarişləri əsasında bu oyuna qol qoyublar. Amma gördüyünü kimi 5-10 nəfərin uğursuz cəhdləri bütövlükdə xalq tərəfindən dəstək almadı".

"Səs" qəzetinin baş redaktoru sonda bildirib ki, reallıq göz önündədir: "Azərbaycan xalqı öz seçimini edib, məqbul saydığı insanları parlamentdə gördüyünü müəyyən-ləşdirib. Əgər kimlərsə, hər hansı destruktiv qüvvələrə xalqın iradəsinə qarşı çıxırsa, bu, Azərbaycan dövlətinin maraqlarına qarşı çıxmaq anlamını daşıyır. Hesab edirəm ki, əgər mühüm beynəlxalq təşkilatlar seçkilərin nəticələrini yüksək qiymətləndirib, 3-5 nəfərlik qaragüruhu qrupların cəhdləri, hər hansı qruplara işləmək həvəsləri öz uğursuzluğu ilə nəticəsini tapacaq. Azərbaycan dövləti və xalqı haqq-ədalət yolundadır, bu yol dönməz və sarsılmazdır".

Mərkəzi Bank: "İctimai nəqliyyatda ödənişlərin bank kartları ilə həyata keçirilməsinə çalışırıq"

İctimai nəqliyyatda ödənişlərin bank kartları ilə həyata keçirilməsi üzərində iş aparılır. Bu barədə Azərbaycan Mərkəzi Bankının baş direktoru Fərid Osmanov jurnalistlərə müsahibəsində deyib. "Azərbaycan Mərkəzi Bankı "Azərbaycan Dəmir Yolları" QSC və "Visa" şirkəti ilə əməkdaşlıq çərçivəsində birgə layihə üzərində çalışır. Layihə gündəlik istifadədə olan qatarlarda gedib haqların məsafədən ödəniş kartları ilə ödənilməsinə nəzərdə tutur. Digər nəqliyyat vasitələrində də bu sistemin tətbiqinə çalışırıq. Bununla bağlı dövlət qurumları ilə müzakirələr aparılır", - deyər F. Osmanov bildirib.

Bakıdan Salonikiyə birbaşa aviareys açılacaq

Bakıdan Salonikiyə birbaşa aviareys açılacaq. AZƏRTAC Yunanıstan KİV-lərinə istinadla xəbər verir ki, "Mouzenidis Group"a məxsus "Ellinair" hava yolları cari ilin yay aylarında Salonikidən Bakıya birbaşa aviareys açmaq niyyətindədir. Şirkət hazırda bununla bağlı danışıqlar aparır.

Heydər Əliyev Beynəlxalq Aeroportundan AZƏRTAC-ın sorğusuna cavab olaraq bildirilib ki, "Ellinair" aviashirkəti bu il iyunun 15-i və sentyabrın 1-i tarixləri arasında çərşənbə axşamları "A319" tipli hava gəmisində Saloniki-Bakı-Saloniki ("Makedoniya" hava limanı) marşrutu üzrə 12 reys yerinə yetirməyi planlaşdırır. Aviaşirkət Heydər Əliyev Beynəlxalq Aeroportuna sorğu göndərmiş. Sorğu Bakı aeroportu tərəfindən nəzərdən keçirilib və təsdiqlənib.

Ötən il Azərbaycandan 122 ölkəyə məhsul ixrac edilib

2019-cu ildə Azərbaycan Respublikasının hüquqi və fiziki şəxsləri 195 ölkədəki tərəfdaşları ilə ticarət əməliyyatları həyata keçirib. Dövlət Statistika Komitəsindən AZƏRTAC-a bildirilib ki, il ərzində 122 ölkəyə məhsul ixrac olunub, 185 ölkədən isə idxal edilib.

Paşinyan da “islahata” həvəsləndi

Erməni xalqının bəlası Nikol sərsəm bəyanatları ilə kürsüyə “əlvida” deməyə hazırlaşır

Saxtakarlıq və yalan danışmaq ermənilərin qanındadır. Əslində, bu, çoxları üçün yenilik olmasa da, erməni baş nazir Nikol Paşinyan üçün hələ də anlaşılmazdır. Küçə “demokrati”nin yalanlar üzərində qurduğu utopik xəyalarını erməni xalqının başına yeridərək, Ermənistanı “inkışaf etmiş ölkələr sırasına çıxaracağı” vədləri, elə vədlər olaraq qaldı. Bütün bunlardan sonra “DQR”-də “referendum” keçirilməsi ilə bağlı bəyanət verməsi, görünür, Azərbaycanla keçirilən islahatlardan həvəslənərək, “qaz yerləşə yerimək istədiyi yerdə, vurub göz çıxarmaq”la verdiyi vədlərini ört-basdır etmək istədi. Ancaq bu addım erməni xalqı tərəfindən etirazla qarşılanıb. Siyasi ekspertlərin sözlərinə görə, bu, baş nazir Nikol Paşinyanın ölkənin Konstitusiyaya Məhkəməsinə hakimlərdən çoxunu vəzifədən kənarlaşdırmaq məqsədidir.

üçün büdcədən kənar fondlardan vəsait ayrılacaq. Referendumun vergi ödəyicilərinə neçəyə başa gələcəyi belli deyil. Lakin Nikol öz əyləncəsini həyata keçirmək üçün heç nəyi əsirgəmir. O, entuziazmla istənilən işlə məşğul olmağa hazırdır. Küçə-küçə gedib, Konstitusiyaya Məhkəməsi hakimlərinə nifrət hissi aşılamağa çalışır. Elan edir ki, ölkə iki il ərzində onun rəhbərliyi ilə böyük nailiyyətlərə imza atıb. Nikol yalnız bunu bacarır. Ölkəni idarə etmək qabiliyyəti yoxdur, nə təcrübə, nə də effektiv qərarlar qəbul etmək imkanı var, iqtisadi təzahürlərin mahiyyətini anlamır, danışmalar prosesinin inceliklərini bilmir. Ancaq və ancaq yalan danışmağı bacarır və insanları populist şüarlarla çaşıdırır.

Paşinyanın bu oyunlarının bədəli daha böyük olacaq

Maraq doğuran daha bir hal ondan ibarətdir ki, beynəlxalq miqyasda iflasa uğrayan “referendum”, hətta qondarma “DQR” erməniləri tərəfindən də qəbul olunmur. Bundan narahat olan Daşnaksütyun Partiyası bəyanat yayaraq, separatçı rejimi və rəsmi İrəvanı geri addım atmağa çağırıb. Bəyanatda bildirilir ki, qondarma “DQR”-də “referendum” münaqişənin həllini çətinləşdirəcək: “Bu, daxili çaxnaşmalara da səbəb olacaq. Daxili çaxnaşma isə Qarabağın itirilməsinə gətirib çıxara bilər. Münaqişənin həlli danışıqlar masasına qayıtmalıdır”. Şübhəsiz, bu gün bütün bu oyunların qarşısında güclü Azərbaycan Ordusu durur. Məqamı gələndə, Ordumuz öz sözünü deyəcək və Dağlıq Qarabağda Azərbaycan qanunları bərpə ediləcək. Bəs, Ermənistanın yeni rəhbərliyinin düşdüğü labirintdən çıxış yolu varmı? Bəli, var. Bu yolu növbəti dəfə Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyev çıxışlarının birində demişdi ki, Ermənistanın yeni rəhbərliyi əvvəlki rəhbərliyin səhvlərini təkrar etməməlidir, konstruktiv danışıqlar aparmalıdır, Azərbaycan torpaqlarını işğaldan azad etməlidir. Bəli, bu, Ermənistanın yeganə niyyət yoludur. Paşinyan bunun əksini edərsə, Sarkisyanın yolu ilə getmiş olacaq. Sözün bütün mənalarda...

Bir sözlə, Paşinyan ən optimal variantı tapa bilməyə, Ermənistan məhv olacaq. Artıq bu faktın gerçəkliyi göz önündədir.

A.SƏMƏDOVA

Sarkisyanın aqibəti Paşinyanın da başında çatlayacaq

“Əgər parlament fraksiyası məni seçməsə, heç kimi seçməyəcək. Baş nazirin seçiləcəyi gün bütün erməni xalqı meydanda olacaq. Qoy xalqın iradəsini yerinə yetirməyə çalışsınlar”. Bu sözləri 2018-ci ildə Ermənistanın baş naziri Nikol Paşinyan deyib. Nəticə nə oldu?

Ermənistanda son günlər baş verənlər də bunu təsdiqləyir. Bu gün erməni müxalifəti və erməni ziyalıları açıq şəkildə qeyd edirlər ki, məhz Sarkisyanın 10 illik prezidentlik fəaliyyəti erməni xalqı üçün, ilk növbədə, iqtisadi böhrana səbəb olub.

“Jamanak” qəzetinin yazdığına görə, məqsəd Ermənistanda prezident üsul-idarəsinə qayıdış etməkdir. Nəşr bildirib ki, güclü prezidentlik idarəsi Konstitusiyaya Məhkəməsinin üzvlərini istefaya göndərə biləcək. Ekspertlər Nikol Paşinyanın bu islahatlarla öz kövrək hakimiyyətini möhkəmləndirmək niyyəti güddüyünü vurğulayırlar.

Qabil Hüseynli: “Ölkə müxalifəti mürəkkəb vəziyyətdən istifadə edərək, tərəfdarlarını artırır və baş nazirə qarşı ciddi müqavimət formalaşdırır”

Politoloqun sözlərinə görə, Paşinyan düşünür ki, prezidentlik sistemində daha çox səlahiyyəti öz əlində cəmləyəcək: “Konstitusiyaya dəyişiklik olarsa, Paşinyan hakimiyyətin bütün qollarına nəzarəti öz əlinə alacaq və “güclü hakimiyyət” quracaq. Daha doğrusu, baş nazir belə olacağını zənn edir. İnqilab yolu ilə hakimiyyətə gəlmiş Paşinyan prezident üsul-idarəsinə keçməklə, avtoritar rejim qurmaq niyyətindədir. “İslahatlar” ideyası birbaşa baş nazirin siyasi ambisiyaları ilə bağlıdır. Paşinyan baş nazir postunda reyting qazana bilmədi, əksinə, daha da nüfuzdan düşdü. İndiki halda Paşinyan

hakimiyyətin digər qollarına təzyiq göstərmək, öz kadrlarını yerləşdirə bilmir. Prezident üsul-idarəsinə keçid ona öz siyasi maraqlarını təmin etməyə imkan verəcək. Bununla da, mərkəzi hakimiyyəti bir əldə cəmləyəcək”.

Siyasi şərhçinin sözlərinə görə, dəyişikliyin baş tutacağı təqdirdə, Ermənistanda yenidən prezident seçkiləri keçirilməlidir: “Burada seçki problemi ortaya çıxıb. Ermənistan cəmiyyətində Paşinyana qarşı ciddi narazılıq mövcuddur. Məlum olduğu kimi, ölkə müxalifəti mürəkkəb vəziyyətdən istifadə edərək, tərəfdarlarını artırır və baş nazirə qarşı ciddi müqavimət formalaşdırıb. Onu da nəzərə alaraq ki, indiki məqamda prezident üsul-idarəsinə keçid referendum yolu ilə mümkündür. Lakin narazı xalqın qatılacağı referendumdan çıxan nəticə Paşinyanın istəkləri ilə üst-üstə düşməyə bilər. Referen-

dum olsa belə, çox qızgın prezident seçkilərinin şahidi olacağıq. Paşinyan olduqca riskli yola qədəm qoyub. Hər halda, idarəetmədə sistem dəyişikliyi Ermənistanda ciddi təlatümlərə gətirib çıxara bilər”.

Ermənistanda vəziyyətin bu həddə çatma səbəbləri

Bu səbəbləri uzun-uzadı araşdırmağa ehtiyac da yoxdur. Ekspertlərin sözlərinə görə, Ermənistanın bu vəziyyətə düşməsinin əsas səbəbkarı Serj Sarkisyan və onun davamçısı Paşinyandır və bu vəziyyətdən çıxış yolu, məntiqə üstünlük verərək, işğalçılıq siyasətindən imtina edib, Azərbaycan torpaqlarını azad etməkdir. Amma düşüncəsi deyil ki, Ermənistanın bugünkü hakimiyyəti belə bir məntiqi addım atıb xalqını üzəldiyi uçurumdan xilas etsin. Çünki indiki Ermənistan hakimiyyəti faşist və kriminal rejimdir. Bu, baş verməyəcəyi və proseslərin bu cür dava edəcəyi təqdirdə, Ermənistan böyük addımlarla uçuruma doğru irəliləyir.

Beləliklə, Ermənistan iki aydan sonra referendumla gedir və erməni mediasının yazdığına görə, bu proses dövründə baş nazir Nikol Paşinyan aktiv şəkildə təbliğat kampaniyası aparacaq. Erməni mediası yazır ki, baş nazir yenə də öz piarı ilə məşğul olacaq. “Qolos Armenii” yazır ki, “referendum bahalı prosedurdur - 2003-cü ildə buna 66 mln dram, 2015-ci ilə isə 1,8 mlrd. dram sərf olunub. 2020-ci ilin büdcə qanununa bu xərc planlaşdırılmayıb və çox güman ki, bunun

“ATƏT Ermənistanına təzyiq göstərməyə başlayıb”

“Ermənistan Baş naziri Nikol Paşinyan xəstəhal bir adamdır. Bir çox mənbələr göstərir ki, ruhi xəstəliyə malik olan bu adam normal insan deyil. Çünki o dünən söylədiklərini bu gün başqa cür deyir. Bu onun ruhi, psixoloji durumu ilə bağlıdır. Təbii ki, bunu əsas kimi tutmaq da lazım deyil. Əsas məsələ odur ki, bu və onun məsləhətçiləri hədsiz dərəcədə millətçidirlər”. Bunu SİA-ya politoloq Qabil Hüseynli deyib.

Politoloqun sözlərinə görə, Ermənistan-Azərbaycan, Dağlıq Qarabağ münaqişəsi nəticəsində əldə edilmiş torpaqların geri qaytarılması istiqamətində qətiyyətli səmimi deyil: “O müxtəlif variantlarla gah danışıqlar prosesində qondarma DQR-nın qatılmasını, gah da bu torpaqların tarixən Ermənistanla aid olması və s. bu kimi sərsəm iddialar irə-

li sürür. Danışıqlar prosesində müəyyən manevrlər etməsinin əsas səbəbi isə Ermənistanla edilən təzyiqlərlə bağlıdır. Son vaxtlar bir sıra beynəlxalq təşkilatlar, nüfuzlu dövlətlər post-sovet məkanındakı münaqişələrin ərazi bütövlüyü çərçivəsində həll edilməsi barədə səsləndirdikləri birmənalı fikirlər bütün Ermənistanı, o cümlədən də Paşinyanı xeyli silkələyib. Yeni bu gün dün-

ya Dağlıq Qarabağ probleminin Azərbaycanın ərazi bütövlüyü çərçivəsində həll edilməsini tələb edir. Bunu BMT, Avropa İttifaqı, Avropa Şurası, ABŞ və s. belə düşünür. Yeni Ukraynanın, Moldovanın, Gürcüstanın ərazi bütövlüyünü dəstəklədikləri kimi Azərbaycanın da ərazi bütövlüyünü birmənalı surətdə dəstəkləyirlər. Eyni zamanda son vaxtlar artıq ATƏT Ermənistanına təzyiq göstərməyə başlayıb və müxtəlif yollarla Ermənistanın siyasi rəhbərliyini danışıqlarda qeyri-konstruktiv mövqeyinə görə qınayıb və bununla bağlı müəyyən tədbirlərə əl atcaqları barədə ona eyham vurublar. Bu təzyiqlərin təsiri altında o müəyyən pozitiv bəyanatlar verir. Amma eyni zamanda əl altından danışıqları uzatmaq, danışıqlara müxtəlif qeyri-konstruktiv ideyalar tapmaq və s. bu kimi gedişlər etməyi də unutmur”.

İki deyil, həтта yüz addım geriyyə getməkdə davam edirlər...

Bu reallıq - 100 minlərlə sağlam düşüncəli ictimai rəyin onları qəbul etməməsi ilə bağlı və birbaşa əlaqəsi olan danılmaz sübutdur

Seçkilərdən sonra radikal müxalifət partiyalarının və onların ətrafında olan təşkilatların keçirdikləri icazəsiz piket bu düşərgə mənsublarının zəifliyini, cəmiyyət tərəfindən dəstəklənmədiyini növbəti dəfə nümayiş etdirmiş oldu. Bu mənada, diqqətçəkən məqamlardan biri də o oldu ki, ağızlarına və ağullarına gələnəri çığır-bağırən ünsürlər hələ də köhnə təfəkkür üzərində qalmaqda davam edirlər - səs-küy, boş-boş bağırmaq və reallığı qəbul etməmək cəhdləri. Əbəs deyil ki, 26 ildən çoxdur dəyişməyən eyni simalar, eyni şüarlar, eyni populist və mənasız çağırışlar, əsassız ittihamlar, yalan vədlər, çıxışçıların qulaqyorusu səs tembləri yenidən təkrarlandı. Beləliklə, dəyişən heç nə yoxdur. Radikallar öz yerlərində addımlamağa, daha dəqiqi isə, bir addım irəli getdiklərini sanarkən, iki deyil, hətta yüz addım geriyyə getməkdə davam edirlər. Bu reallıq, 100 minlərlə sağlam düşüncəli ictimai rəyin onları qəbul etməməsi ilə bağlı və birbaşa əlaqəsi olan danılmaz sübutdur.

Maraqlı məqamlardan biri də budur ki, daim öz "uğurlu", lakin satqıncılıq üzərində qurulmuş fəaliyyətlərini izafiləşdirərək, onu şişirdən, məğlubiyyətlərini, məhz belə vasitələrlə gizlətməyə çalışan siyasəti dedi-qoduçuların hələ də xalqın onların belə cəhdlərini oyunbazlıq kimi qəbul elədiyini dərk etməmələridir. Məsələ ondadır ki, onların MSK qarşısındakı hay-küyləri internet resurslarında az qala "şəksiz qələbə" kimi təqdim etmək cəhdləri də bu sıradandır. Halbuki bu aksiya öz xaosikliyi, təşkilatçılığın zəifliyi, sistem-sizliyi ilə də diqqət çəkdi.

Onu da, qeyd edək ki, bu hay-küy sirkə yalnız yerli çağırışlarla başa gəlməmişdi. Xaricdəki anti-Azərbaycan dairələr tərəfindən idarə olunan ünsürlər, özlərini "siyasi mühacir", yaxud "dissident" adlandıranlar, dərhal sosial şəbəkələr vasitəsi ilə vəziyyəti gərginləşdirməyə çalışdılar. O cümlədən, AXC-nin şinəlindən çıxmış və bu gün də müxalifət postunu zəbt etmiş şəxslərin sosial şəbəkələrdəki çıxışları, irəli sürdükleri iddialar, bir daha təsdiq etdi ki, onlar hələ də revanşizm ab-havasındadırlar. Onlar dağıdıcılıq, sabitliyin pozulması yolu ilə hakimiyyəti zəbt etmək niyyətindən əl çəkməyiblər. Əlbəttə ki, bütün bunlar onların siyasətləri deyil, sadəcə, siyasətdən sui-istifadə etdikləri xislətlərinin göstəricisidir. Ancaq unudurlar ki, Avropanın mötəbər təşkilatları da onlardan imtina ediblər!

Azərbaycanı islahatlardan uzaqlaşdırmaq cəhdləri, hələ də onların bir yerlərində ilişib-qalıb, buyruq qullarına çevrilən "liderlər" yenidən öz idbar arzularını reallaşdırmağa can atırlar. Lakin xalq onları rədd edib, indi də rədd etməkdədir. Ümumiyyətlə, bu gün Əli Kərimli kimi marginallaşmış, milli maraqları tapdaq altına atan, xəyanətkar, simasız şəxslərin siyasətçi obrazına girib, meydana çıxaraq, özlərini müxalifətin lideri adlandırmaları, bütövlükdə, cəmiyyətimiz

üçün qəbul edilməz, müxalifət, digər müxalif partiyaların rəhbərləri üçün isə aşağılayıcı faktordur. Belə olan vəziyyətdə, həm də belə bir sual yaranır: Görəsən, Ə.Kərimlinin mitinqdə bəyan etdiyi liderlik iddialarına digər müxalifət partiyaları rəhbərlərinin və funksionerlərinin münasibəti necədir?

Bu sualın cavabı bəsitdir. Sözügedən rəzalet mitinqində beş-üç kəlmə utopik xəyallara dalıb, fikir bildiren digər müxalifət partiyalarının funksionerləri də gördülər ki, AXCP sədri onlardan öz dividendi üçün istifadə edir. Həttə deyərək ki, ötən 25 ildə Ə.Kərimli müxalifət funksionerlərini dəfələrlə öz məqsədləri üçün istifadə etdikdən sonra, işlənmiş salfet kimi kənara atıb. Bu dəfə də belə oldu - Ə.Kərimli mitinqin

təşkilatçılığından tutmuş, bütün məsələləri təkbaşına (!?) yönəltdiyini iddia edərək, elə mitinqin gedişində, öz iddialarını müxalifət funksionerlərinin üzlərinə vurdu. Bu, o demək idi ki, "sizlər mənim üçün yalnız istifadə etmək üçün lazımsınız". Məhz bu amilin özü düşərgədəki xaosik vəziyyətin nə dərəcədə olduğunu kifayət qədər sübut etməkdədir.

Beləliklə, bütün bunlar onu deməyə əsas verir ki, 19-20 yanvarda baş verənlər müvafiq dövlət orqanları tərəfindən araşdırılmayınca və ona qiymət verilməyincə, dağıdıcı qrupların kütləvi aksiya təşkil etmələri imkanları məhdudlaşdırılacaq. Ehtimal etmək olar ki, Ə.Kərimli və onun başıpozuq, marginallaşmış dəstəsi bunu guya hakimiyyətin qorxması və ya geri çəkilməsi kimi qələmə versin. Bu zaman sual oluna bilər, hakimiyyət uzun müddət təbliğat aparıb, bütün güclərini səfərbər edərək, meydana cəmi 3 minə yaxın adam yığa bilən siyasətbazlardan niyə qorxmalı və nəyə görə çəkinməlidir?! Kim iddia edə bilər ki, bu kimi qabiliyyətsiz, gücsüz, aciz adamlar və onların ətrafındakılar hakimiyyətə alternativ ola və özələ nümayiş etdirə bilərlər?

Təbii ki, bu cür müxalifətin yeri yalnız siyasi məzarlıqdır. Artıq onların bu məzarları da uzun illərdir ki, qazılıb. Sadəcə, Ə.Kərimli, ətrafı, eləcə də, yan-yöresi siyasi ölümləri ilə barışmaq istəyində deyillər. Amma əvvəl, ya da axır, özləri də olmasa, xalq-hakimiyyət birliyinin sarsılmazlığı, belələrini o məzara göməcək.

Rövşən RƏSULOVA

Əvvəlcə Avstraliya yandırıldı, sonra konstitusiyaya dəyişiklikləri gündəmi zəbt etdi və nəhayət, koronavirus informasiya məkanını tükətdi. Buna görə də, hər kəs ilin necə başladığını unutmuş kimi görünür. ABŞ-la İran arasında olanlar da bir tərəfdən fikirləri qarışdırır.

Hadi-

sələri izlədikcə, bir az da əminlik artır və belli olur ki, dünyanın super qəhrəmanı kimi özünü sırımağa çalışan ABŞ yenə də planetin ən birinci dövləti olmaq iddiasındadır. İraq və Əfqanıstan az imiş kimi indi də İranın daxili işlərinə qarışaraq hər şeyi cəhənnəmə vasilə etməkdən belə çəkinmir. Dəfələrlə olduğu kimi, necə deyər-

İtirilmiş militarizm

lər, ABŞ, bacarmırsan sus, deyər diqqət etmək niyyətindədir.

Həqiqətən də, son onilliklərdə ABŞ-ın hansı ölkəyə girməsindən asılı olmayaraq, bundan yaxşı heç nə hasil olmayıb. Görəsən, niyə? Görəsən, Birləşmiş Ştatların müdaxilə etdiyi ölkələrdə niyə belə qarışıqlıq yaranır?

Dövlətlərin daxili işlərinə minimal müdaxilə siyasəti Amerika hakimiyyətinə həm daxili, həm də xarici təzyiqlərin nəticəsidir. Bir tərəfdən Harvard-Kaliforniya liberal quruluşu, digər tərəfdən Birləşmiş Millətlər Təşkilatı da im təkrarlayır ki, ABŞ dünya üçün bir jandarm deyil! Yeter, bəsdir deyər bildirilir. Bildirilir ki, ABŞ, ümumiyyətlə, heç kimin işinə qarışmasın və kim necə başa düşürsə, elə də idarə etsin.

Minillik ənənələr, müstəqil xalqların qururu, multikulturalizm kimi mühit daha doğru seçimdir və bu seçimə hansısa dövlətin müdaxiləsi heç də doğru görünür. Doğru görünən xalqların və dövlətlərin seçiminə hörmətlə yanaşılmasıdır. Dövlətlər özləri öz seçimlərində azaddırlar və hər bir ölkənin özünün öz yolunu seçmək kimi bir hüququ varsa, hansısa superdövlətə belə ölkənin işinə qarışmaq haqqı necə verilə bilər?

Hansısa ölkənin məsələlərinin müzakirəsi üçün, ən azından, beynəlxalq qurumlar var və onların müdaxiləsi deyil, müzakirəsi haradasa başadüşüləndir. Amma hansısa bir dövlətin özünü fəvqəlvüvvə hesab etməsi buna haqq vermir.

Elşad Hacıyev: Qanunsuz aksiyada iki nəfərin xəsarət alması ilə bağlı deyilənlər əsassızdır

Bir qrup şəxsin fevralın 10-da Mərkəzi Seçki Komissiyasının qarşısında icra orqanları ilə razılaşdırılmamış qanunsuz aksiyasında Ərzulla Buludlunun və Rəbiyyə Məmmədovanın xəsarət alması ilə bağlı deyilənlər əsassızdır.

Bunu Bakı Şəhər Baş Polis İdarəsinin mətbuat xidmətinin rəisi, polis mayoru Elşad Hacıyev AZƏRTAC-a açıqlamasında bildirib. E.Hacıyev qeyd edib ki, polis təşəbbüsü ilə hər iki şəxs həkim müayinəsindən keçirilib. Onlarda hər hansı xəsarət faktı aşkarlanmayıb. Qeyd edək ki, fevralın 10-da axşam saat 18:00 radələrindən başlayaraq bir qrup şəxs Mərkəzi Seçki Komissiyasının qarşısında icra orqanları ilə razılaşdırılmamış aksiya keçirməyə cəhd göstərüb.

Çində koronavirusdan ölənlərin sayı 1114-ə çatdı

Çində koronavirusun yeni ştamına (COVID-2019) yoluxanların sayı 44 min 742, bu virus səbəbindən ölənlərin sayı isə 1114 nəfərə çatıb. Bu barədə Çin Dövlət Səhiyyə Komitəsi məlumat yayıb. Virus yoluxmaqda şübhəli bilinənlərin sayı azalaraq 16 min nəfərə düşüb. İndiyədək 4744 nəfər sağalaraq xəstəxanadan tərk edib, virusa yoluxanlardan 8200 nəfərin vəziyyəti ağır qiymətləndirilir. Səlahiyyətli qurumlar virusa yoluxanlarla yaxın ünsiyyətdə olmuş 451 min nəfəri müəyyən edib, onlardan 185 minə həkim nəzarətinə alınıb.

Köləlik və kölə vəziyyətinə salma

Istismar ünsürünü sübuta yetirmək mümkün olsa da, istismar edən şəxsin insan alveri prosesində digər ünsürlərə, daha dəqiq desək, hərəkətə və ya cəlbətmə vasitəsinə görə cavabdeh olduğunu göstərmək heç də həmişə mümkün olmamışdır. İngiltərədə və Uelsdə “digər bir şəxsi köləlikdə və ya kölə vəziyyətində saxlama, yaxud onlardan icbari və ya məcburi iş görməyi tələb etmə” əməlini nəzərdə tutan qanunvericilik tətbiq edilmişdir. Qanunvericilik anlayışla bağlı bəzi problemlərin öhdəsindən gələ bilməsə də, onun məqsədi istismar ünsürünün tək özünü cinayət qanununa daxil etməkdir.

71-ci maddə. 2009-cu il Koronerlər (qətl hadisələrini araşdıran müstəntiqlər) və Ədliyyə Qanunu (İngiltərə və Uels). Köləlik, köləliyə bənzər hallar və icbari və ya məcburi əmək. (1) D adlı şəxs aşağıdakı halda cinayət törətmiş olur (a) D digər şəxsi köləlikdə və ya kölə vəziyyətində saxlayır və şərait belədir ki, D şəxsin belə vəziyyətdə saxlanıldığını bilir və ya bilməlidir, yaxud 87 Skrivankova, K. 2011 Məcburi əmək: əməyin istismarının başa düşülməsi və müəyyənləşdirilməsi, red. Şandron, P. Birləşmiş Krallıqda insan alveri və müasir köləliyi qəbul edən insan alverinə dair əyani vəsait, LexisNexis səh.54. İNSAN ALVERİNƏ QARŞI MÜBARİZƏ- DƏRS VƏSAİTİ, 43 (b) D adlı şəxs digər şəxsdən icbari və ya məcburi iş görməyi tələb edir və şərait belədir ki, D adlı şəxs belə işin görülməsinin şəxsdən tələb olduğunu bilir və ya bilməlidir. (2) 1-ci yarımbənddə şəxsi köləlik və ya kölə vəziyyətində saxlama və ya şəxsdən icbari və ya məcburi iş görməyi tələbetmə hallarına istinadlar İnsan Hüquqları haqqında Konvensiyanın 4-cü maddəsinə (şəxsi köləlik və ya kölə vəziyyətində saxlama və ya şəxsdən icbari və ya məcburi iş görməyi tələb etməni qadağan edən) uyğun izah olunmalıdır. (3) Bu maddədə nəzərdə tutulmuş əməlin törədilməsində təqsirli bilinən şəxs aşağıdakı məsuliyyəti daşıyır (a) ümumi məhkumətdə müvafiq müddətdən artıq olmayan müddətə həbs cəzasına yaxud qanunla müəyyənləşdirilmiş həddən artıq olmayan məbləğdə cərimə cəzasına, yaxud hər ikisinə; (b) ittihamnamə üzrə məhkumətdə 14 ildən artıq olmayan müddətə həbs cəzasına, yaxud cərimə cəzasına, yaxud hər ikisinə. Ev köləliyi. Ev köləliyi üçün insan alverinə məruz qalan

şəxslər çox vaxt miqrantlar və əsasən də, özəl evlərdə işləmək və ev işlərindən tutmuş uşaqlara baxmağa qədər və digər işləri də əhatə edə bilən müxtəlif işləri görmək üçün dövlətin ərazisinə gələn qadınlar olur. İnsan alverinə məruz qalan insanlar, adətən, özəl evdə yaşayırlar, onların sənədləri çox zaman əllərindən alınır və onlar çox vaxt təcrid olunurlar və insan alverçisindən asılı olurlar. Ev köləliyi istismarın çətin aşkar oluna bilən nəzərə çarpmayan bir formasıdır. Ev köləliyi üçün insan alveri bezi ümumi cəhətləri özündə birləşdirən müxtəlif vəziyyətləri əhatə edir: asılı vəziyyətdə olma və özəl bir şəxs üçün iş görmək öhdəliyi, məvacibin aşağı olması və ya heç olmaması, istirahət günlərinin olmaması, psixoloji və ya fiziki zorakılıq, məhdud hərəkət azadlığı və özəl həyatın mümkünsüzlüyü. 88 BƏT-in 2011-ci il ev qulluqçuları üçün layiqli iş haqqında 189 nömrəli Konvensiyası (5 sentyabr 2013- cü il tarixdə qüvvəyə minmişdir), ev qulluqçuları üçün əsas hüquqları və müdafiə imkanlarını nəzərdə tutur. 2(b) maddədə deyilir: “Hər bir üzv-dövlət, ev qulluqçuları ilə bağlı, işdə əsas prinsiplərə hörmətlə yanaşılması, bu hüquqların təşviq olunması və həyata keçirilməsi, daha dəqiq desək: [...] (b) icbari və ya məcburi əməyin bütün formalarının aradan qaldırılması üçün bu Konvensiyada nəzərdə tutulmuş tədbirləri görməlidir,” Siliadin Fransaya qarşı 89. 15 yaşlı qız onun yol xərcini ödəyən, lakin sonra onun pasportunu əlindən alan “xanım D” tərəfindən Toqodan Fransaya gətirilmişdir. Belə razılıq olmuşdur ki, qız öz təyyarə biletinin dəyərini ödəyənəndə xanım D üçün işləyəcəkdir, lakin bir neçə ay sonra, o, onu heç bir ödəniş, istirahət, şəxsiyyətini təsdiq edən sənədlər olmadan və

onun immiqrasiya statusunun alınmasına icazə verilmədən gündə 15 saat, həftədə yeddi gün işləməyə məcbur edən “cənab və xanım M-ə” verilmişdir. Qız köhnə paltarlar geyinirdi və onun öz otağı yox idi. Vəziyyətə orqanlar müdaxilə etdikdə, onlar bundan xəbər tutmuşlar. Lakin həmin vaxt, “köləlik və kölə vəziyyətinə salma” Fransada ayrıca cinayət əməli kimi təsbit olunmamışdı. Avropa İnsan Hüquqları Məhkəməsi belə bir fikirdə olmuşdur ki, qız kölə vəziyyətində saxlanılmışdır və Fransa köləliyi və məcburi əməyi qadağan etmək öhdəliklərini pozmuşdur, belə ki, Fransa qanunvericiliyi qızın ayrıca və effektiv müdafiəsini təmin etməmişdir. Cinsi istismar. Cinsi istismar, əsasən, köləliyə bənzər şəraitdə saxlanan qurbanlara- qadınlara və uşaqlara təsir göstərir. İstismar edilən şəxslər öz insan hüquqlarının, o cümlədən, azadlıq hüququnun, insan ləyaqətinin və təhlükəsizliyinin qorunması hüququnun, köləlikdə və ya kölə vəziyyətində saxlanılmamaq hüququnun, qəddar və qeyri-insani rəftara məruz qalmaq hüququnun, zorakılığa məruz qalmamaq hüququnun və sağlamlığın qorunması hüququnun kəskin şəkildə pozulması halları ilə üzləşirlər. Cinsi istismara barlarda, masaj otaqlarında, səyyar xidmətlərdə, özəl evlərdə, fahişəxanalarda və qonaq evlərində fahişəlik; pornoqrafiya və məcburi nikah aiddir. BMT-nin İnsan Alverinə dair Protokolunda deyilir: “İstismar, minimum olaraq, digərlərinin fahişəliyinin istismarını və ya cinsi istismarın digər formalarını əhatə edir”. Lakin cinsi istismarın milli qanunvericilikdə anlayışını vermək dövlətin vəzifəsidir. Beynəlxalq hüquqi sənədlərdə və ya milli qanunvericilikdə nə “digərlərinin fahişəliyinin istismarının”, nə də “cinsi istismarın digər formalarının” anlayışı yoxdur. İstənilən anlayış dövlətlərin təfsirinə və “cinsi istismara” və “fahişəliyə” qarşı siyasətə əsaslanır. BƏT-in cinsi istismar üçün yaşlı insanların alveri ilə bağlı müəyyənləşdirdiyi əməli indikatorlar. İstismar indikatorları. Orta indikatorlar Pis yaşayış şəraiti; Həddən artıq iş günləri və vaxtı; Təhlükəli iş; Məvacibin aşağı olması və ya olmaması; Əmək qanunlarına və ya imzalanmış müqaviləyə riayət etməmə; Sosial müdafiənin olmaması (müqavilə, sosial sığorta və s.); Çox pis iş şəraiti; Məvacibin təhriş olunması. <https://www.ilo.org/forcedlabour> İnsanların insan alverinin qurbanlarına çevirmək üçün cəlb olunduğu bir vahid üsul yoxdur və qurbanların istismar şəraitinə məcbur edildiyi üsullar mənbə dövlətlərdə bir-birindən fərqlənir. Prokurorlar və hakimlər cinsi istismar üçün qurbanları cəlbətmənin

**Azərbaycan Respublikasının Prezidenti yanında
Kütləvi İnformasiya Vasitələrinin İnkişafına
Dövlət Dəstəyi Fondu**

KIVDF

www.kivdf.gov.az

Bu yazı Azərbaycan Respublikası Prezidenti yanında Kütləvi İnformasiya Vasitələrinin İnkişafına Dövlət Dəstəyi Fondunun maliyyə dəstəyi ilə “İnsan hüquq və azadlıqlarının müdafiəsi, vətəndaşların hüquqi, siyasi mədəniyyət səviyyəsinin yüksəldilməsi, sosial və siyasi fəallığının artırılması” istiqaməti çərçivəsində hazırlanıb

müxtəlif metodları, xüsusilə də, cəlbətmənin yeni meydana çıxan formaları barədə məlumatlı olmalıdırlar. İnsan alveri köləliyin müasir formasıdır. İtaliyada BMQT qadınların istismarının dörd əsas sistemini müəyyənləşdirmişdir. Alban modeli: məcburetmə və zorakılıq tətbiq olunur. Nigeriya modeli: borc asılılığı (nəqliyyat, pasport və vizanın alınması xərclərini ödəməklə qurbanların xarici ölkələrə getmələrinə yardım etmə). Şərqi Avropa modeli: yüksək şəkildə təşkil olunmuş və yüksək hərəkətli, müəyyən edilmiş müqavilə müddəti). Latin Amerikası modeli: yarı-könüllü və qeyri-tam iş gü-nü.

İnsan alveri vəziyyətindən xilas edildikdən sonra qurbanlar öz mənbə ölkələrinə qayıtmaq və yenidən orada məskunlaşmaq istəyində ola bilərlər. Bu, yalnız könüllü əsaslarla olmalıdır. Lakin insan alverinin qurbanları uzun müddətdə cəmiyyətə reintegrasiya olunmaq və onların tibbi, maliyyə və hüquqi problemlərinin həll edilməsi hüququna malikdirlər. Onların təhsil, peşə təlimi, gəlir əldə etmək, məşğulluq və mənzillə təchiz olunmaq hüququ vardır. Bu, insan alveri qurbanlarının müdafiəsinin üçüncü mərhələsidir və qurbanın sosial mühitə inteqrasiyası və öz normal həyatına qayıtması müəkkəb bir proses ola bilər. Qurbanlar aydın və kifayət qədər informasiya ilə, həmçinin, qayıdarkən yardımla təmin olunmalıdırlar. BMT-nin İnsan Alverinə dair Protokolunun 8-ci maddəsində beynəlxalq hüquqi sənədlərdə təsbit edilmiş repa-

riasiya hüququ nəzərdə tutulur: “1. Vətəndaşı insan alverinin qurbanı olan iştirakçı dövlət qəbul edən iştirakçı dövlətin ərazisinə daxil olduğu zaman həmin dövlətdə daimi yaşamaq hüququ olan bu cür şəxsin geri qaytarılmasına yardım edir və onun təhlükəsizliyinin təmin edilməsi məsələsinə lazımi qaydada diqqət yetirərək, əsassız və səbəbsiz ləngitməyə yol vermədən onu qəbul edir”. AŞ Konvensiyasının “İnsan alveri qurbanlarının repatriasiyası və peşə qabiliyyətlərinin təkmilləşdirilməsi yolu ilə, qaytarıldıqları dövlətin cəmiyyətinə, həmçinin, təhsil sistemində və əmək bazarına yenidən inteqrasiya olunmaları üçün əlindən gələni əsirgəməməlidir. Uşaqlarla bağlı olaraq bu proqramlara təhsil hüququndan faydalanma imkanları, adekvat qayğının təmin olunması, ailələr və yaxud müvafiq qayğı göstərən strukturlar tərəfindən onların qəbul olunması tədbirləri daxil edilməlidir”.

Vahid Ömərov,
fəlsəfə üzrə fəlsəfə doktoru

İctimai asayışı qorumaq polisin məsul vəzifəsidir

Hətta Avropanın imtina etdiyi qaragüruhçular həzm etmədikləri məğlubiyyətlərini bu dəfə qanun keşikçilərinin üzərinə yıxmağa cəhd edirlər

Hüquqi dövlət və vətəndaş cəmiyyəti quruculuğu yolu ilə inamla irəliləyən, Avratlantik məkana integrasiya kursunu uğurla davam etdirən, global enerji və kommunikasiya layihələrinin mərkəzinə çevrilən müstəqil Azərbaycan bu gün, bütövlükdə Avropanın ən sabit, təhlükəsiz və tolerant ölkələrindən biri kimi tanınır. Möhkəm təməl üzərində formalaşmış ictimai-siyasi sabitlik amili ilə şərtləndiyini, həmrəyliyə və vətəndaş sülhünə əsaslandığını xüsusi vurğulamağa ehtiyac yoxdur. Danılmaz həqiqətdir ki, respublikamızın ictimai-siyasi sabitlik şəraitində inkişafında, ictimai asayişin qorunmasında, cinayətkarlığa qarşı mübarizənin səmərəli təşkilində, dövlətçiliyin hər cür cinayətkar qəsdlərdən müdafiəsində, vətəndaşların təhlükəsiz yaşamaq kimi fundamental hüququnun təminatında daxili işlər orqanlarının və onun ayrı-ayrı strukturlarının da müstəsna xidmətləri vardır. Bu gün “mənim polisim, mənə qoruyur” fikrinə sadıq olan polislərimizin fəaliyyətləri ilə qürur hissi keçirirsən.

Müxalifətin ənənəvi hay-küyü...

Bu günlərdə, yeni müstəqil Azərbaycanımızın dövlətçilik tarixində çox ciddi bir mərhələnin başlanğıcı olan 9 fevral parlamenti seçkiləri uğurla, demokratik və şəffaf keçirildi. Bu seçkilərin uğurlu və şəffaf keçirilməsi ilə bağlı ölkəmizə gələn beynəlxalq təşkilatların nümayəndələri də açıqlamalarında dönə-dönə vurğuladılar. Lakin təəssüf doğuran dağıdıcı və satqın radikal müxalifət yenə də öz ənənəsinə “sadiq” qalaraq, hay-həşir salıb, seçkilərin nəticələrinə qarşı çıxaraq, qanunsuz mitinq və piketlər keçirməklə ölkədə siyasi sabitliyi poz-

maqla ölkəmizdə olan xarici qonaqların diqqətini cəlb etməyə çalışsalar da, asayiş keşikçiləri olan polislərimiz buna imkan vermədi. Azərbaycan polisi öz xidməti borcunu layiqincə yerinə yetirməklə ictimai asayışı, əhəlinin təhlükəsizliyini qorumaq və vətəndaşların qanuna uyğun davranışını tə-

min etmək üçün bu addımı atdı və xalq da polisin bu hərəkətini alqışladı. Və radikal müxalifətə, bir daha anlatdı ki, nə belə təxribatlar, nə də Azərbaycanda əmin-amanlığı sevməyən digər qüvvələr vətəndaşları bu yalanlara və böhtanlara şərək edə bilməyəcəklər.

Qaragüruhçularla “sarı jiletliələrin” nə fərqi var?!

Bütün seçkilərdə biabırçı uğursuzluğa düşər olan qaragüruhçular həzm etmədikləri növbəti məğlubiyyətlərini bu dəfə qanun keşikçilərinin üzərinə yıxmağa cəhd etmələri də təəccüb doğurmur. Niyə radikal müxalifət Avropa ölkələrində, xüsusən, son vaxtlar Fransada “sarı jiletliələr” deyilən etirazçıların nümayişi zamanı, eləcə də, demokratiya beşiyi sayılan ABŞ-ın özündə polisin vətəndaşlara qarşı zorakı davranmasını görmürlərmi? Cəmiyyətdə polis haqqında sanki tamamilə totalitar, zorakı bir sistem kimi fikir formalaşdırmaqla bir daha xalqa, dövlətə və vətənə xəyanət etməklə əsl simalarını göstərirlər.

Belə olan halda, radikal müxalifət nə qədər ki, təxribatlara, böhtanlara əl atacaqlarsa, bir o qədər də xalqın nifrətini qazanacaqlar. Çünki müxalifətin sıradan çıxması üçün hakimiyyətə əlavə resurs cəlb etmək lazım deyil. Zəti, əks-düşərgə özü-özünü içindən didib-parçalayır. Belə olan halda, bu cür sual yaranır: qaragüruhçularla “sarı jiletliələrin” nə fərqi var?!

Rəfiqə HÜSEYNOVA

“MSK-nın qarşısında keçirilən aksiya təxribata cəhd idi”

Azərbaycanda keçirilən 9 fevral parlamenti seçkiləri yerli və xarici müşahidəçilərin də qeyd etdiyi kimi, azad və ədalətli şəraitdə keçdi. Amma buna baxmayaraq, bəzi şəxslər təxribat törətməyə, qarşıdurma yaratmağa cəhdlər göstərirlər. Məsələn, ötən gün siyasi müxalifətin təşkilatçılığı ilə bir qrup adam MSK-nın qarşısında pozuculuq aktı törətməyə, hətta zor gücünə içəri daxil olaraq, qarşılıq yaratmağa çalışdı. Söhbət etdiyimiz müsahiblərimiz MSK-nın qarşısında aksiya keçirənlərin məniyyətlərində və əxlaqlarında problemlərin olduğunu bildirdilər.

Millət vəkili Fazil Mustafa: “Bu, açıq-aşkar cığallıqdır”

- Cəmiyyətdə ictimai-siyasi nüfuzu olmayan, tanınmayan insanlar birdən-birə iddia edirlər ki, “mən seçkini qazanmışam”. Bu cür fikirlər, həqiqətdən də, gülüş doğurur. Bir necə məntəqədə

problemlər ola bilər, bunu da MSK araşdırır bilər. Amma əsasən, cəmiyyət müəyyən dərəcədə tanınmış şəxslərə səs verdi. Çünki bir ayın içində bu prosesə qoşulmaq o demək deyil ki, səs alandan, ona görə də, demokratik, normal seçkilər əksər dərəcələrdə keçirilib. Ola bilsinlər ki, bir neçə dairədə mübahisəli vəziyyət var, bunu da MSK araşdırır və buna görə MSK-nın qarşısına çıxıb, təzyiq etməyin nə mənası var? MSK-nın katibi çıxıb deyir ki, nə razı qaldığınız məsələlərlə bağlı bütün sənədləri təqdim edin, onlar isə susmağa üstünlük veriblər. Bu, açıq-aşkar cığallıq formasında, diqqət cəlb etmək və yaxud seçkilərə kölgə salmaq üçün düşünülmüş addımdır. Məncə, buna soyuqqanlı yanaşmaq, həqiqətdən də, şikayət olan məsələləri araşdıraraq, buna prinsipial qiymət vermək lazımdır. Amma qalan məsələlərdə isə normal seçkilərin keçirildiyi hamı tərəfindən qəbul olunur və bunu beynəlxalq müşahidəçilər də təsdiqlədilər. Ona görə də, burada hər hansı bir problem ola bilməz.

Millət vəkili Tahir Rzayev: “Dəstəkdən məhrum olanlar gəlib MSK-nın qarşısında təxribat törədirlər”

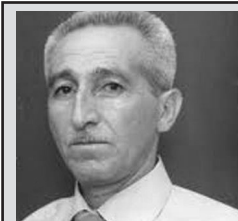
- Onların MSK-nın qabağında aksiya keçirmələri yaxşı hal deyil. Azərbaycanda seçkilər demokratik və şəffaf şəkildə keçirildi. Ancaq təəssüflər olsun

ki, onlarda seçki mədəniyyəti tam formalaşmayıb. İnsanlar bu seçkiyə bir anarxiya kimi baxırlar, qazanc mənbəyi kimi yanaşırlar, kimisə şantaj etmək, kimisə hörmətdən salmaq kimi baxırlar. Bəzi adamlar var ki, seçkiyə qatılır, amma heç bir hörməti yox, izzəti yox, gəlib seçkiyə, nağıllarını danışır. Sonra da deyir ki, mən seçici səsi qazanmışdım.

Bəziləri də var ki, universitetdə qiyabi oxuyur, heç dərindən 3 ala bilmir, heç bir hörməti yoxdur, öz küçəsində belə onu tanıyırlar, hələ ki, əli zəhmətə dəyməyib, bir yerdə işləməyib, bir kollektiv tanımır, gəlib böyük iddiadır ki, mən xalqın səsini almalyam, mən seçilməliyəm, o qədər belə hallar baş verib ki. Əgər sən, doğrudan da, xalqın içində tanınmırsansa, öz küçəndə belə sənəin hörmətin yoxdursa, 40 min seçicinin necə səsini ala bilərsən? Bunlarda seçki mədəniyyəti və təfəkkür formalaşmalıdır, elə bilirlər ki, parlament uşaq bağçasıdır, hamı gəlib burada oturub, nə isə edə bilər. Səs ala bilməyən, dəstəkdən məhrum olanlar gəlib MSK-nın qarşısında təxribat törədirlər. Bunlar şantaj edirlər, xoşagəlməz sözlər danışirlər. Əlbəttə ki, onların bu cür hərəkətləri düzgün bir hal deyil.

GÜLYANƏ

**Təhmasib
Novruzov**

*Hay-hayı gedib,
vay-fayı qalanlar*

9 fevral parlamenti seçkiləri də başa çatdı. Müxalifət bu seçkilərdə də, həmişəki kimi, ənənəsindən qalmadı. Necə deyərlər, köhnə hamam, köhnə tas! Yenə “boykot” bağirtısı, yenə seçkilərin saxtalaşdırılacağı barədə öncəgömrənlik, yenə seçkilər başa çatan kimi “millətin haqqının tapdanması” barədə əsassız iddialar.

Mən qətiyyənlə bu seçkilərin ideal keçirildiyini iddia etmək düşüncəsində deyiləm. Ataların bir gözəl deyimi var: ancaq ölümlər səhv etmir. Yeni yaşayırısan və fəaliyyət göstərirənsə, səhv etməyin də qaçılmazdır. İndiki iqtidar kifayət qədər genişmiqyaslı, gələcək quruculuq işləri ilə bağlı fəaliyyət göstərir və təbii ki, belə genişmiqyaslı fəaliyyət müqabilində səhvlər də olacaq, qüsurlar da, çatışmazlıqlar da. Hər dərəcədə bir deputat yerinə, orta hesabla on-on iki namizəd varsa, bu namizədlərin bir qismi hakim partiya müxalif olanların nümayəndələrindərsə, eyni zamanda, minlərlə seçki məntəqəsində on minlərlə komissiya üzvü varsa, onların da hamısı bu ölkənin vətəndaşlarıdırsa, yeni bizlərdən biridirsə, orda bilərəkdən, ya bilməyərək, səhvlərin və qüsurların olması da gözləniləndir. Ancaq seçkilərin ən yüksək mütəşəkkilliklə, şəffaf keçirilməsi üçün dövlətin, konkret olaraq, indiki iqtidarın gördüyü işləri görməzdən gəlib, bütün qüsurları onun ayağına yazmaq ədalətsizlik, daha dəqiq desək, məqsədli qərəzçilik hesab edirəm. Bir neçə baş verən anormal hadisəni indiki texnikanın və məhz seçkiləri saxtalaşdırdığı iddia olunan indiki iqtidarın yaratdığı aşkarlıq imkanlarından istifadə edib, video-lentə köçürüb, sosial şəbəkələrdə dünyaya nümayiş etdirmək və bütün qüsurların da hakimiyyətin qəsdən törətdiyini iddia etmək həm seçkilərdə iştirak edən və səs verərək seçimini reallaşdıran milyonlarla seçiciyə, həm də ümumən, milli və dövlətçilik ənənələrimizə meydan oxumaqdan başqa bir şey deyil. Mən hələ seçkilərin keçirilməsinə xeyli müddət qalmış yazılarımın birində “müxalifət haray-həşiri”nin olacağı barədə yazmışdım. Çünki on illərdir ki, “biz gəlirik” şüarı ilə bu xalqı aldadan müxalifətin hər seçkidən sonra belə bağirtılarını çox eşitmişik. Dünyanın ən inkişaf etmiş ölkələrinin, eləcə də, beynəlxalq qurumların seçkiləri müşahidə edən nümayəndələri onu Azərbaycanın demokratiyaya doğru yeni və möhtəşəm addımı adlandırmasına rəğmən, bizim bəzi siyasətimizin adət etdikləri bu üsuldən yenə əl çəkməmələri, həm də onlara qarşı hörmətsizlikdir. Avropa Şurasının hələ seçki keçirilmədən yaydığı üzdənirəq bəyanatı bayraq edənlər bilməlidirlər ki, üzvü olduğumuz iyirmi ildə bu millətin haqqının tanınması üçün nümayəndə heyətimiz bu qurumda nə qədər əziyyət çəkib. Bu qurum otuz ildir Ermənistanın işğalı nəticəsində ev-eşiyi dağıdılmış, yurd-yuvasından didərgin salınmış bir milyondan çox azərbaycanlının hüquqlarını tanımır. XX əsrin sonunda, dünyanın yeni düzənə girdiyi bir vaxtda Xocalıda baş verən, bəşəriyyətin ən qanlı qətləmlərindən birinə hələ də siyasi və hüquqi münasibət ortaya qoymayıb. Belə olan halda, kimə məlum deyil ki, Avropa Şurası adlanan bu başbəla qurum ermənilərin və ermənipərəstlərin təsiri altındadır? Özünü dünyaya türklərin düşməni kimi təqdim edən bir soysuz tayfanın təsiri altında olan bu qurum, türk dünyasının birliyinə tarixi töhfələr vermiş Azərbaycanı, onun bu töhfələrin müəllifi olan indiki hakimiyyətini nədən sevsin ki? Xülasə, deyilməli çox söz var. Ancaq biz nə qədər desək də, özünü müxalifət adlandıraraq, meydana atılan bu siyasət dəllalların başına ağıl qoya bilməyəcəyik. Niyəsi də odur ki, əvvəla, gərək baş ola ki, ora nəse qoyasan. İkincisi, yumru bir yerini tapıb, onu baş hesab edib, ora nəse qoymaq istəsək də, qəbul etməzlər, edərlərsə, bazarları bağlanar və ac qalarlar. İndi zavalsızlar qalıblar vay-fay ümidinə. Nə qədər bağirsalar da, millət onların ardınca gəlmir ki, gəlmir. Odur ki, vay-faylarını gücləndirib, oturublar internetin qabağında. Yəni hay-hayı getmiş biçarələrin vay-faylarından başqa, bir şeyləri qalmayıb. Vay-fayınıza virus düşsün, özü də silinməsi mümkün olmayan virus. Bu da, müasir dövrün müasir ruhlu qarğıışı. Yenilik istəmərlər, bu da “yenilik”!

İstismar insan alverinin məqsədi, qurbanın istismar edilməsidir və o, insan alveri əməlinin əsas ünsürüdür. İnsan alveri əməli istismar baş verəndə yaranır, bu, insan alverçisinin niyyətidir, insan alveri cinayətinin üçüncü ünsürünü tamamlayan faktiki istismar deyildir, məsələn, insan alveriçisi istismar etmək niyyətindədir. BMT-nin İnsan Alverinə dair Protokolunda istismarın anlayışı verilmir və bu anlayışı vermək hər bir dövlətin öz üzərinə düşür. Palermo Protokolunun 3(a) bəndində deyilir: “İstismara, ən azı, digərlərinin fahişəliyinin istismarı yaxud digər formalarda cinsi istismar, məcburi əmək və ya xidmətlər, köləlik, köləliyə oxşar hallar və orqanların çıxarılması aid edilir” Aİ-nin 2011/36/EU nömrəli Direktivinin 2-ci maddəsində nəyin insan alveri hesab edilməli olmasına dair geniş anlayış verilmiş və istismarın əlavə formaları da əhatə olunmuşdur.

Bunlar məcburi əməyin bir forması kimi başa düşülməli olan “məcburi dilənçilik” və cinayət, eyni zamanda, cibgirlik, mağazadan oğurluq, narkotiklərin qanunsuz dövriyyəsi və cəzalanmalı olan və gəlir əldə etmək niyyəti daşıyan digər oxşar əməlləri törətmək üçün şəxsin istismarı kimi başa düşülməli olan “cinayətkar hərəkətlərin istismarı” olmuşdur. UNODC-nin “İstismar” Konsepsiyasına dair Araşdırma Sənədində vurğulandığı kimi “istismar yaxşı və ya vahid şəkildə anlaşılmır” və “istismarın bəzi formaları, xüsusilə, praktiki və dəlillərlə bağlı məsələləri qaldırır”. Bu, istismarın anlayışının verilməsində və onun milli qanunvericiliyə daxil edilməsində problemlər yarada bilər. Bu, həm də istismar vəziyyətlərində olan qurbanları başa düşməyi və ya müəyyənləşdirməyi

tədricən artmaqdadır. Son araşdırmalar onu göstərir ki, əməyin istismarı, işləmək üçün xarici ölkələrə üz tutan səriştəsiz insanlarla böyük bir problemə çevrilir. İstismarın yeni meydana çıxan və dəyişən formalarından əlavə, istismara görə məsuliyyət daşıyan insan alverçiləri davamlı şəkildə bu əməli törətmə üsullarını da dəyişir və inkişaf etdirirlər. Buna görə də, insan alverçilərinin insan alveri əməlini necə törətmələrini başa düşmə istismarın müxtəlif formalarını başa düşmə kimi vacib ola bilər. Məcburi əmək (köləliyə bənzər hallar). Dünyada məcburi əməyin istismarı halları getdikcə daha çox müəyyən edilir, təqiblərin sayı isə məhduddur. Buna tədricən təkcə dövlətlərin üzərinə öhdəliklər qoyan insan hüquqlarının pozulması kimi deyil, eyni zamanda, həm milli, həm də

məcburi əməyin heç bir anlayışı yoxdur və İnsan Hüquqları haqqında Konvensiyanın 4-cü maddəsində icbari və ya məcburi əməyin anlayışı verilmir. BƏT-in 1930-cu il Məcburi Əmək haqqında Konvensiyasında verilən, Van der Musseleinin Belçikaya qarşı çıxışı etdiyi işdə qəbul edilmiş qərarda təsdiqlənən anlayışın (Nr.29) AŞ Konvensiyasındakı anlayış üçün əsas kimi götürüldüyü görünür. BƏT-in 1930-cu il Məcburi Əmək haqqında Konvensiyasının 2-ci maddəsinin 1-ci bəndində icbari və ya məcburi əməyə aşağıdakı kimi anlayış verilir: “Hər hansı bir cəza ilə hədələyərək, hər hansı bir şəxsdən tələb olunan və müvafiq şəxsin bunu könüllü şəkildə etməyi təklif etmədiyi bütün işlər və xidmətlər”. BƏT-ə görə, cəza ilə hədələmə heç də həmişə qurbanın

**Azərbaycan Respublikasının Prezidenti yanında
Kütləvi İnformasiya Vasitələrinin İnkişafına
Dövlət Dəstəyi Fondu**

KİVD F

www.kivdf.gov.az

*Bu yazı Azərbaycan Respublikası Prezidenti
yanında Kütləvi İnformasiya Vasitələrinin
İnkişafına Dövlət Dəstəyi Fondunun maliyyə
dəstəyi ilə “İnsan hüquq və azadlıqlarının
müdafiəsi, vətəndaşların hüquqi, siyasi mədəniyyət
səviyyəsinin yüksəldilməsi, sosial və siyasi
fəallığının artırılması” istiqaməti
çərçivəsində hazırlanıb*

İNSAN HÜQUQLARININ POZULMASI: İSTİSMAR

və istismarın müxtəlif formalarını qəbul etməyi çətinləşdirə bilər.

İstismar insan alveri hallarında gəlir mənbəyi və buna görə də öz cinayətlərini törətməkdə insan alverçiləri üçün əsas hərəkətverici qüvvədir. İstismar müxtəlif formalarla ola bilər, lakin prinsip budur ki, insan alverçiləri qurbanlarını nə qədər çox məhsuldar səy göstərməsinə nail olarsa, insan alveri əməlini törətmək üçün maliyyə stimulu da bir o qədər böyük olacaq. BMT-nin İnsan Alverinə dair Protokolunda və ya beynəlxalq hüquqi sənədlərdə istismarın anlayışının olmaması o deməkdir ki, istismarın formalarının müəyyənləşdirilməsi hər bir dövlətin öz öhdəliyinə buraxılmışdır. Dövlətlərə ya yeni anlayışlar qəbul etməklə, ya da təyin edilməmiş anlayışları müvafiq ölkədə və ya mədəni kontekstdə uyğun gələn müəyyən davranışı əhatə edəcək şəkildə təfsir etməklə, bu siyahını genişləndirməyə icazə verilir. İnsan alveri yalnız cinsi istismar məqsədilə insan alverini əhatə etmir, eyni zamanda, bura istismarın bir sıra digər formaları da aiddir. İnsan alverini əmələ gətirən istismarın müxtəlif və yeni meydana çıxan formalarına dair biliklər

beynəlxalq səviyyədə cinayət qanunvericiliyinin bir norması kimi baxılır. Ayrı-ayrı fərdlər məcburi əməyə görə cinayət məsuliyyətinə cəlb edilir və dövlətlər belə cinayətləri təqib etmək kimi öhdəliklər daşıya bilərlər. Əsas problemlərdən biri odur ki, müxtəlif hallar cinayət ədliyyə məsələsi kimi qəbul edilmir və ya müəyyən olunmur və onlara inzibati məhkəmələrdə əmək qanunvericiliyinin pozuntusu kimi baxılır. Təhlükəsizlik qaydalarını pozma, müəyyən edilmiş iş vaxtını aşma və məvaciblərin saxlanması kimi əməyin istismarının ən yüngül formaları işəgötürənlər tərəfindən əmək qanunvericiliyinin pozulmasıdır. Bu pozuntulara görə işəgötürən əmək və inzibati qanunvericiliyə görə məsuliyyət daşıyır. Bu pozuntulardan əlavə, işəgötürən özü və ya başqa insanlar vasitəsilə işçiləri istismara cəlb etmək və belə vəziyyətlərdə saxlamaq üçün qanunsuz vasitələrdən istifadə etdikdə, bu hal məcburi əmək və ya məcburi əməyin istismarı üçün insan alveri kimi təsvif oluna bilər: bu, cinayət təqibinin obyektidir. Məcburi əmək (köləliyə bənzər halların) anlayışı, BMT-nin İnsan Alverinə dair Protokolda

iş görməsinə nail olmaq üçün insan alverçisinin və ya istismarçının müəyyən formada birbaşa cəza tətbiq etməsi demək deyildir. Hədələmənin nəzərə çatmayan bəzi formaları mövcuddur, bəzən bu, psixoloji növdə olur, yaxud hüquqların və ya imtiyazların itirilməsi formasında ola bilər. BƏT-in bələdçiliyi çox vacibdir, belə ki, bir çox hallarda məcburi əmək üçün insan alverində sərt fiziki zorakılıq əvəzinə, psixoloji istismar, nəzarət və təsir olur. BƏT-in Məcburi Əməyə dair Qlobal Hesablamalarında deyilir: “Məcburi Əmək, beləliklə, görülən işin mahiyyəti (milli qanunvericiliyə əsasən, bu, qanuni, ya da qeyri-qanuni ola bilər) ilə deyil, işi gören şəxs və işi tələb edən şəxs arasında münasibətlərin xüsusiyyətləri ilə təyin olunur. Belə olan halda, bəzən məcburetmə vasitələri açıq və müşahidə edilə bilən olur (məsələn, silahlı dəstələr işçilərin iş yerini tərk etmələrinə mane olur, yaxud qıfıllanmış yerlərdə işçilərin azadlığı məhdudlaşdırılır), çox vaxt isə məcburetmə daha çox hiss edilməyən şəkildə olur və dərhal müşahidə edilmir (məsələn, şəxsiyyəti təsdiq edən sənədlərin alınması, yaxud orqanlara xəbər

verməklə hədələmə)”. Əməyin istismarına anlayış vermək üçün birbaşa bələdçilik olmasa da, BƏT, tək və ya birgə şəkildə əməyin istismarını göstərə bilən bir sıra ünsürləri müəyyənləşdirmişdir. Üç əsas ünsür; (i) müvafiq şəxs tərəfindən müəyyən formada iş görülməsi, yaxud xidmət göstərilməlidir. (ii) İş fiziki, psixoloji, maliyyə və ya digər formalarda ola biləcək cəza hədəsi altında görülür. (iii) İş könüllü olaraq görülmür, yəni şəxs ya bu fəaliyyətlə öz istəyi ilə məşğul olmur, ya da məşğul olduqda bildirilən müəyyən müddətdən sonra (Konvensiyada özü deyilir) ödəniş və ya digər hüquqlardan imtina etmədən işi tərk edə bilmədiyini görür. Aİ-dəki dövlətlər nəyin istismar olmasına aydınlıq gətirmək üçün müxtəlif yanaşmalar qəbul etmişlər. Niderland kimi bəzi dövlətlər belə hərəkətin nəyə səbəb olmasının təfsirini məhkəmələrin öz mülahizəsinə buraxdığı halda (insan alveri Konsepsiyasının həddən çox geniş təfsir olunması və cinayətin ağırlığının azadılması riski ilə), Belçika kimi digər dövlətlər, diqqəti, istismarın fundamental aspekti kimi, insan ləyaqətinin pozulması Konsepsiyasına yönəlmişlər. Özbəkistan Türçinova qarşı - Mirabad Rayon Məhkəməsi, Özbəkistan UNODC No.: UZB001: Məhkum olunma tarixi: 2012-12-17. 2012-ci ilin yazında, müttəhim T, digər şəxslərlə birgə, dörd nəfərin aldadılaraq, cəlb edilməsini və tikintidə fəhlə işləmək üçün Qazaxıstanda Çernayevka şəhərinə aparılmasını təşkil etmişdir. Ora gəldikdən sonra onlar həmin dörd nəfəri tikinti

sahəsinə aparən H adlı şəxsə təhvil verilmişlər. Tikintinin sahibi onların pasportlarını əllərindən almış, onlara heç bir məvacib ödəməmiş və güc tətbiq etmək hədəsi ilə onları istismar etmişdir. Bu, 2012-ci ilin iyul ayınadək davam etmişdir. 2012-ci ilin iyun ayında, müttəhim T tərəfindən digər bir qurban tikintiyə cəlb olunmuş və eyni vəziyyətə düşmüşdür. Öz işinə görə, müttəhim T 560,000 tenge almışdır, T eyni müştəşkil cinayətkar dəstdən istifadə edərək, yuxarıda göstərilən sahəyə daha 3 qurban göndərərək və bunun müqabilində 1200 ABŞ dolları almaqla, bu təcrübəni 2012-ci may ayında da davam etdirmişdir. Dörd qurbanın şahid ifadələrini, habelə, toplanan dəlilləri və T-nin günahını etiraf etməsini nəzərə alaraq, məhkəmə müttəhim T-ni, Özbəkistan Respublikası Cinayət Məcəlləsinin 135-ci maddəsinin 3(g) hissəsinə əsasən, aldatma yolu ilə məcburi əməyə cəlb etmək üçün insan alveri, insanları onların iradəsinə qarşı ölkədən kənara aparma, təhvilvermə və saxlama, onların iradəsinə qarşı sənədlərini əlindən alma və müştəşkil cinayətkar dəstdə iştirak etmə əməllərində təqsirli bilmişdir. UNODC-nin İnsan alverinə dair presedent hüququ ilə bağlı məlumat bazası. Əməyin istismarının dəqiq anlayışı olmadığı üçün əmək hüquqlarının pozulması baxımından istismar və məcburi əməyi təşkil edən kəskin istismar arasındakı fərqi müəyyənləşdirmək çətinidir.

VAHİD ÖMƏROV,
fəlsəfə üzrə fəlsəfə doktoru

Qəzet 1991-ci il
yanvarın 11-dən çıxır

13 fevral

Son səhifə

İbrahim Tatlısesin qızı: “Atam oturduğu yerdən pul qazandırır”

İbrahim Tatlısesin qızı Dilan Çıtak Ataşehirdə sevgilisi Levent Dörterin konsertində səhnəyə çıxıb. “Milliyet” xəbər verir ki, səhnədə atası İbrahim Tatlısesin “Bir ayrılık şarkısı” və “Haydi söyle” mahnılarını öz üslubunda səsləndirən Çıtak dinləyicilər tərəfindən rəğbətlə qarşılanıb. “Atamın adının çəkildiyi hər yerdə pul yağır. O, oturduğu yerdən pul qazandırır. İki ay ərzində ən sevilən 10 mahnısını “kover” formasında çıxaracağam”, - deyə D.Çıtak bildirib.

Xəbərdarlıq: Şirniyyatlar yeməkdən 1 saat sonra yeyilməlidir

Həyatımızı şirniyyatsız təsəvvür etmək çətindir. Tərkinde karbohidratlar olan şirniyyat orqanizmdə xoşbəxtlik hormonu adlandırılan serotonin ifrazını təmin edir. Lakin bununla yanaşı bir sıra fəsadlara da səbəb ola bilər, xüsusilə də şirniyyat yemək həvəsi məhəbbətə çevrilirsə, bu zaman ortaya ciddi problemlər çıxır. Tort və şokoladdan imtina edə bilməyən qadınlar çox vaxt göbələk xəstəliyindən əziyyət çəkirlər. Daimi qlükoza qəbulunun insan ömrünü 25 faizə qədər azaldığı deyilir.

AZƏRTAC xəbər verir ki, həkim-diyetoloq Ləman Süleymanova deyib: “Həddindən artıq şirniyyat yemək mədəaltı vəzinə daha çox işləməyə məcbur edir. Şəkər və qlükoza enerji ehtiyacını qarşılayan vasitələrdən biridir. Şəkərin verdiyi enerji həm beyin, həm də ümumiyyətlə orqanizm üçün vacib məhsuldur, ancaq onun nə zaman və necə istifadə edilməsindən də çox asılıdır. Xüsusilə səhər yeməyi zamanı şirniyyat yeyilməsi düzgün deyil. Onu yeməkdən ən azı 1 saat sonra istifadə etmək lazımdır. Un məmulatlarının əvəzinə südlü şirniyyatlar və acı şokolad daha xeyirlidir. Onu meyvələrlə də əvəz etmək mümkündür. Qəbul edildikdən sonra qidaların parçalanması üçün 0,5, ya da 1 kilometrə qədər yolu piyada gəzmək və ya qaçmaq lazımdır, əks halda ürək, qan-damar sistemi xəstəlikləri ilə üzləşmək olar”.

Şirniyyata meyilli uşaqlar üçün də həmin məhsullar ən təhlükəli qidalardan sayılır. Çox qəbul edildikdə yaranan problemlər zaman-zaman orqanizmi zəhərləyir. Ona görə də hər bir məhsulu vaxtında, miqdarında və keyfiyyətli qəbul etmək lazımdır ki, fəsadı yox, faydası olsun.

Piyadanı vurub hadisə yerindən qaçan sürücü tutulub

Fevralın 8-də saat 5 radələrində Nizami rayonunun R.Rüstəmov küçəsində yolu keçən Bakı şəhər sakini Edqar Cəlilov naməlum avtomobillə vurulub. Daxili İşlər Nazirliyinin mətbuat xidmətindən AZƏRTAC-a bildiriblər ki, xəsarətlə xəstəxanaya yerləşdirilmiş piyada fevralın 11-də orada ölüb.

Yol-nəqliyyat hadisəsini törətməkdə şübhəli bilinən “Ravon” markalı avtomobilin sürücüsü, Bakı şəhər sakini N.Həsənov Bakı Şəhər Baş Polis İdarəsinin Təhlükəsiz Şəhər Xidməti və Nizami Rayon Polis İdarəsinin 25-ci Polis Şöbəsi əməkdaşlarının birgə keçirdikləri əməliyyat-axtarış tədbirləri nəticəsində saxlanılıb. Faktla bağlı araşdırmalar davam etdirilir.

Anası ilə sevgilisini səhv saldıqlar..

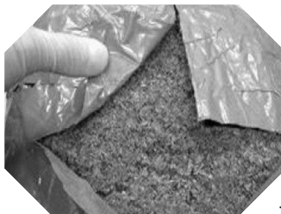
Fevralın 9-da Los-Ancelesdə keçirilən “Oscar” mükafatlarının təqdimat mərasimində anlaşılmazlıq yaşanıb. Axşam.az-ın məlumatında deyilir ki, məşhurların çoxu gecəyə sevdikləri xanımlarla qatılısalar da, Kianu mərasimə 76 yaşlı anası Patrисиya Teylor ilə təşrif buyurub.

Bir sıra informasiya agentliklərində isə aktyorun anası, sevgilisi rəssam Aleksandra Qrant kimi qələmə verilib. Bir müddət sonra isə mətbuat işçiləri Rivzin anası ilə sevgilisini səhv saldıqlarını anlayıblar. Sosial şəbəkə istifadəçiləri isə aktyorun 76 yaşlı Patrисиyanın 47 yaşlı sevgilisindən qat-qat gözəl olduqlarını vurğulayıblar.

Gəncədə keçmiş məhkumdan narkotika tapılıb

Narkotiklərin qanunsuz dövriyyəsində şübhəli bilinən Gəncə şəhər sakini, əvvəllər məhkum olunmuş S.Abbasov Nizami (Gəncə) Rayon Polis İdarəsi əməkdaşlarının əldə edilmiş məlumat əsasında keçirdikləri əməliyyat-axtarış tədbirləri nəticəsində saxlanılıb.

Daxili İşlər Nazirliyinin mətbuat xidmətindən AZƏRTAC-a bildiriblər ki, şəxsi axtarış zamanı ondan 2 qramdan çox marixuana aşkarlanaraq götürülüb. Davam etdirilən tədbirlərlə onun yardımçı təsərrüfatından əlavə olaraq 465 qram marixuana aşkarlanıb. Faktla bağlı araşdırmalar davam etdirilir.

“Bavariya”nın yayda yollarını ayıracığı ilk futbolçu müəyyənləşib. “Bild” nəşrinin yazdığına görə, bu, Korentin Tolissodur. Baş məşqçi Hansi Flikin etimadını qazanma bilməyən 25 yaşlı yarımmüdafiəçinin satılacaq oyunçular siyahısında birinci olduğu bildirilir. Qeyd edək ki, “Bavariya” Tolissonu 2017-ci ilin yayında “Lion”dan transfer edib. Fransa millisinin üzvü bu mövsüm Bundesliqada 10 oyunda iştirak edib və 1 qol vurub.

“Bavariya” yayda bu futbolçunu satacaq

DİN: Borclu şəxs qismində axtarılan 12 nəfər saxlanılıb

Ötən gün törədilmiş 17 cinayətin üstü Respublikanın daxili işlər orqanları tərəfindən “isti izlər”lə açılıb. Daxili İşlər Nazirliyinin mətbuat xidmətindən AZƏRTAC-a bildiriblər ki, əvvəlki dövrlərdən bağlı qalmış üç cinayətin açılması təmin olunub. Axtarışda olduğuna görə ümumilikdə 24 nəfər, o cümlədən borclu şəxs qismində axtarılan 12 nəfər saxlanılaraq aidiyyəti üzrə təhvil verilib.

Respublikanın avtomobil yollarında baş vermiş bir ağır yol-nəqliyyat hadisəsi nəticəsində bir nəfər ölüb. Daxili işlər orqanları əməkdaşlarının keçirdikləri əməliyyat-axtarış tədbirləri nəticəsində narkotiklərlə əlaqəli yeddi, qanunsuz saxlanılan silah-sursatla bağlı bir fakt müəyyənləşdirilib. Cinayət törətməkdə şübhəli bilinən 23 nəfər saxlanılıb.

Baş redaktor:

Bəhruz Quliyev

Baş redaktorun müavinləri:

**Valeh Məhərrəmli
Fətulla Həsənov**

**Ünvanımız: Bakı şəhəri,
Üzeyir Hacıbəyov
küçəsi, 66.**

**Şəhadətnamə: № 022492
http://www.ses-news.az
http://www.sesqazeti.az
E-mail: ses@sia.az
Tel: 598-33-90 Faks: 493-11-62**

**Redaksiyanın mövqeyi ilə müəllifin
mövqeyi üst-üstə düşməyə bilər.**

**Qəzet “Səs”in komputer mərkəzində yığılır, səhifələnir.
“Azərbaycan” nəşriyyatında çap olunur
Qəzetdə AzərTAc, SİA və AZADİFORM informasiya
agentliklərinin məlumatlarından istifadə olunur.**

**Qəzet
bazar və bazar
ertəsindən
başqa hər gün
nəşr olunur
Tiraj: 4600**